

DEMÉNY PIROSKA

Pedagógiai gyakorlat

Útmutató

óvodapedagógus- és tanítóképzős

hallgatók számára

BBTE– Pszichológia és Neveléstudományok Kar

Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet

Óvodapedagógia- és elemi oktatás pedagógiája szak

KOLOZSVÁR,

2021

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Pszichológia és Neveléstudományok Kar

Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet

Óvodapedagógia és elemi oktatás pedagógiája szak

Szerkesztette:

Demény Piroska

Lektorálták:

Dr. Fóris-Ferenczi Rita

Dr. Ambrus Ágnes

Kedves Hallgató!

Olyan segédanyagot tart most a kezében, amely által betekintést nyerhet az *óvoda- és elemi oktatás pedagógiájaszakon* szervezett óvodai és iskolai gyakorlat képzésrendszerébe. Az óvoda- és elemi oktatás pedagógiája szakon a *pedagógiai gyakorlat* nemcsak az óraszámot, hanem témáit tekintve is jelentős szerepet tölt be. Az elmélet és a szakmai gyakorlat egymásra épülő, egymást kölcsönösen feltételező részei a pedagógusképzésnek. Annak érdekében, hogy a két terület kapcsolata zavartalan legyen, a gyakorlatot irányítóknak, mentoroknak és az elméletet tanítóknak egyaránt ismerniük kell a másik terület módszertani jellemzőit, jellegzetes tanítási eljárásait, problémáit és igényeit.

Az óvodapedagógus- és tanítóképzés egyik történeti értéke a jelöltek felkészítésének gyermek- és iskolaközelsége, gyakorlati irányultsága. Tanterveinkben igyekszünk megteremteni és megjeleníteni az elmélet és a gyakorlat szoros kapcsolatát, az egyetemi oktatási rendszer és a közoktatás összehangolását. Ennek a folyamatnak a szereplői az elméleti alapokat nyújtó oktatók, a gyakorlatokon is jelenlévő tantárgypedagógusok, a mentorok, a külső gyakorlóléhelyek pedagógusai és természetesen a hallgatók, akik aktív résztvevők a képzés minden területén.

A tapasztalatgyűjtés olyan sajátos pedagógusi kompetenciák fejlesztésének eszköze, melyeket csak a gyakorlat során lehet elsajátítani. Ezért fontosnak tartjuk, hogy hallgatóink következetesen elvégezzék ezeket a gyakorlatokat és feladatokat, ezzel is gazdagítva módszertani repertoárjukat.

A képzési célok tekintetében a következőket emelnénk ki:

- olyan készségek kialakítása, amelyek képessé teszik a hallgatót az óvodapedagógusi/osztálytanítói feladatok ellátására (tervezés, szervezés, dokumentumkezelés stb.);
- olyan tulajdonságok beépülése, kialakulása a tanítói személyiségben, amelyek tudatosan befolyásolják a tanítói munka minőségét, erkölcsi értékét, fokozzák a tanítás határfokát (gondosság, tolerancia, pedagógiai tapintat, stb.);
- a teljes óvónői, tanítói szerepkör megismerése;
- a saját tanulásirányítási képességek tudatosítása;
- jártasságok a gyermek tanórán kívüli tevékenységének szervezésében, irányításában és szakszerű vezetésében;

- annak tudatosítása, hogy a tanítás mint a tanító személyesen szervezett cselekedete nagyfokú önállóságot és jó előkészítést igényel;
- annak tudatosítása, hogy csak a biztos elméleti tudás eredményezhet biztonságos tanítási órát;
- az eddigi középiskolai és főiskolai tanítóképzős tapasztalatok újraértékelése.

Az óvodai és iskolai gyakorlatot, tartalmát és módszereit komplex, a pedagógusképzés egészét átfogó tevékenységnek fogjuk fel. Éppen ezért ugyanolyan fontosnak tartjuk a tanórán kívüli, az óráközi, a direkt nevelési helyzetekben és a tanítói adminisztrációban való tapasztalatszerzést, mint a tanítási gyakorlatot.

A kiadványban ismertetett gyakorlati képzési rendet, a kolozsvári képzésben alkalmazott modellt, 2009-től vezettük be, s menet közben javítottuk a tapasztalatok alapján.

A hallgatóknak gyakorlati képzésük során rendszeresen használható jegyzetet is jelent ez az útmutató, amely a tanterv szerinti félévek pedagógiai gyakorlatának típusához, céljához, tartalmához és szervezéséhez igazodik. A segédanyag összeállításakor arra törekedtünk, hogy változatos, több pedagógiai színteret érintő, gyakorlatorientált módszereket igénylő, a pedagógusi pályára való felkészülést segítő tevékenységformákat válasszunk ki, de igyekeztünk helyet biztosítani a hallgatói kreativitás kibontakozásának is.

Az első fejezet a pedagógiai gyakorlat alapkérdéseivel foglalkozik. Megfogalmazza a pedagógiai gyakorlat általános szabályzatát, bemutatja a gyakorlati képzés tanterv által előírt rendjét és ajánlott képzési formáit. Ezek után féléves leosztásban ismerteti a képzési formák óvodai és iskolai megvalósulásának módozatait. A melléklet azokat a dokumentumokat tartalmazza, amelyek alapján a hallgató gyakorlati tevékenységét végzi, illetve, amelyek alapján a gyakorlati oktatást végző intézmények képzésüket megtervezik.

Külön fejezetként jelenik meg a *pedagógiai gyakorlatdokumentációja*, amely a személyre szabott gyakorlati tevékenységet hivatalosítja.

Kívánom, hogy a gyakorlati képzés során tapasztalják meg a pedagógusi hivatás örömét!

Demény Piroska

A GYAKORLATI KÉPZÉS RENDJE¹

Kód	A tanegység neve	Teljesítés módja	Óraszám/ kredit	Javasolt felvétel (tanév, félév)
PLM3101 PLM3207	Megfigyeléses pedagógiai gyakorlat iskola /óvoda (kötelező)	Csoportos megfigyelések(óvodában és elemi osztályokban) Szimulációk (mikrotanítások) Napos hospitálás Gyakorlati jegy	Heti 3 óra 3 kredit	I. év, 1-2. félév
		Egyéni, külső óvodai gyakorlat teljesítése (összel: szeptember 15–30 között, óvodában)	Két hét összefüggő gyakorlat	
PLM3313	Iskolai és óvodai pedagógiai gyakorlat I. (kötelező)	Csoportos megfigyelések(óvodában és elemi osztályokban) Próbatanítások óvodában - iskolában Napos hospitálás Gyakorlati jegy	Heti 4–4 óra 3 kredit	II. év, 3. félév
PLM3424	Iskolai és óvodai pedagógiai gyakorlat II. (kötelező)	Csoportos megfigyelések(óvodában és elemi osztályokban) Napos hospitálás Próbatanítások jegye	Két hét összefüggő gyakorlat Heti 4–4 óra 4 kredit	II. év, 4. félév

¹A képzési rend a BBTE által 2016-2017-es tanévre jóváhagyott tanterv alapján készült.

		Egyéni, külső iskolai gyakorlat teljesítése(összel: szeptember 15–30 között, iskolában-lehetőleg osztatlan osztályban)		
PLM3538	Iskolai és óvodai pedagógiai gyakorlat (kötelező) III.	Csoportos megfigyelések(óvodában és elemi osztályokban) Napos hospitálás Próbatanítások jegye	Heti 4–4óra 4 kredit	III. év, 5. félév
PLM3646	Iskolai és óvodai pedagógiai gyakorlat (kötelező) IV.	Csoportos megfigyelések(óvodában és elemi osztályokban) Napos hospitálás Próbatanítások jegye	Heti 4–4 óra 5 kredit	III. év, 6. félév
		Vizsgatanítások, portfólió		

A próbatanítási órák tantárgyi megosztása²

(A megjelölt óraszám a minimumot jelenti. Lehetőségek szerint több próbatanításra is sort kell keríteni):

Anyanyelv	4 óra
Román nyelv	2 óra
Matematika	2 óra
Környezetismeret/földrajz	2 óra
Történelem/polgári nevelés/(óvodában:	1 óra

²Az óvodában minden félévben négy integrált tevékenységet kell a hallgatónak tartania.

közösségi nevelés)

Ének-zene	1 óra
Vizuális nevelés	1 óra
Kézimunka	1 óra
Testnevelés	1 óra
Vizsgatanítás	1 óra

A PEDAGÓGIAI GYAKORLAT ÁLTALÁNOS SZABÁLYZATA

1. Az óvodapedagógia és tanítóképző szak hallgatói a BBTE– Pszichológia és Neveléstudományok Kar Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézetének szervezésében vesznek részt a szakmai gyakorlaton.
2. A pedagógiai gyakorlat hatékonyságának növelése érdekében kéthavonta megbeszélést tartunk, melyre mentorok és szakmódszertanos tanárok, a gyakorlatszervezésében érdekelt pedagógusok és a gyakorlatért felelős hallgatók vesznek részt. Erre az alkalomra meghívjuk a megye felelős tanfelügyelőit is.
3. Már az I. éves hallgatóknak bevezetjük az egyéni napos hospitálást, amikor a hallgató egy teljes óvodai/iskolai napon segíti a mentor tevékenységét. Az egyéni napos hospitálás időpontját az évfolyamfelelős tanárnak is benyújtják (táblázatos formában). Egyéni hospitálásáról a hallgató írásban (hospitálási jegyzék formájában) legkésőbb három napon belül be is számol a gyakorlatért felelős tanárnak. A hospitálási jegyzéket a mentor a tevékenység befejezésekor aláírja (esetleg észrevételeket fűz hozzá). A hallgató hospitáláskor is megfigyelési jegyzőkönyvet vezet (iskolában minden órára külön jegyzőkönyvet, óvodában egy napra egy jegyzőkönyvet), a nap végén a megfigyelési lapokat láttamoztatja a mentorial.
4. Csoportos pedagógiai gyakorlat:
 - 4.1. Szervezés
 - a csoportalakítás a gyakorlatért felelős tanár feladata: ő dönti el, ki melyik csoportba kerül;
 - a tanítások beosztása a gyakorlatért felelős tanár és a mentor feladata (órarend-egyeztetés);
 - a csoportbeosztást a mentor és a gyakorlatért felelős tanár közösen készíti el, a gyakorlatok időpontja nem módosítható, a mentorial megbeszélte beosztástól nem lehet eltérni;
 - a csoportos pedagógiai gyakorlat napján a hallgatónak kötelessége (megfelelő öltözetben, váltó cipővel 7,50–12 óra között a fogadó óvodában/iskolában tartózkodnia, a mentor munkáját mindenben segítenie (szemléltető anyagok készítése, délutáni foglalkozás tervezése, versenyek előkészítése, szünetekben foglalkozás a gyermekekkel: öltöztetés, etetés stb.)
 - 4.2. Jelenlét

- **a pedagógiai gyakorlaton való részvétel kötelező;**
- három nap hiányzás a gyakorlati munka ismétlésével jár, amit csak a következő évfolyammal lehet teljesíteni;
- a hiányzást minden esetben igazolni kell (orvosi igazolással vagy más hivatalos dokumentummal);
- a gyakorlati órákról való hiányzás esetén a mentor nem írja alá a hallgató hospitálási jegyzékét)
- igazolt hiányzás esetén a hallgató előző nap köteles értesíteni a mentorát és a gyakorlatért felelős tanárt.

4.3. Hospitálás

- A hallgató a gyakorlati napon minden óráról, illetve az óvodai tevékenységek mindegyikéről megfigyelési jegyzőkönyvet vezet, s azt a napi gyakorlat végén aláírja a mentorról. A megfigyelési jegyzőkönyvekről táblázatos összesítést készít, (időpont, helyszín, mentor neve) és a dokumentáció egészét a pedagógiai gyakorlat portfoliójába gyűjti (a portfolió értékelése a gyakorlatért felelős tanár feladata a vizsgát megelőzően).

4.4. Tanítás

- az órák és az óvodai tevékenységek megtartása a beosztott időben történik a mentor és (lehetőség szerint) a szakmódszertanos jelenlétében;
- a hallgatónak nem áll jogában sem az órarenden, sem az órák sorrendjén változtatni (ezt csak a mentor teheti meg);
- a hallgató anyagi felelősséggel használhatja az intézmény eszközeit;
- az általa vezetett tevékenységekhez a szemléltető anyagot a hallgató a saját költségén vásárolja meg, s tanítás után magával viheti.

4.4.1. A tanítások előkészítése a következőképpen történik:

- a mentor két héttel a tanítás előtt kiadja a tanítandó témát, s az útbaigazításokat (témamegbeszélés, útbaigazítás a mentorról egyeztetett időben, tanítás utáni fogadóórán történik);
- a kapott útbaigazítás után a jelöltnek kötelessége megkeresni a szakmódszertanos tanárát, beszámolni az elképzeléseiről, megbeszélni a tartandó órával kapcsolatos módszertani problémákat;
- egy hét felkészülési idő után a hallgató elkészült lecketervével/tevékenységi tervével megkeresi a mentort és a szakos tanárt;
- a tanítást megelőzően legkevesebb három nappal bemutatja a mentornak a két aláírással (sorrend: mentor, szakos tanár) ellátott lecketervet és a szemléltető anyagot;
- a láttatás sorrendje: mentor, módszertanos szaktanár (az óra megtartásához legalább két aláírásra van szüksége a hallgatónak; ellenkező esetben a mentornak, illetve a szaktanárnak joga van arra, hogy ne fogadja tanításra a jelöltet);
- a mentor minden tevékenységet külön érdemjeggyel értékeli;
- az elmulasztott órát nem lehet pótolni (esetleg következő tanévben) Az elvállalt, de elmulasztott (meg nem tartott) tevékenység nem ismételt meg és 4-es osztályzatot érdemel.
- Próbatanítások átmenő jegye az 5-ös osztályzat, vizsgatanítás átmenő jegye a 7-es osztályzat.

A pedagógiai gyakorlat teljesítésének módja, dokumentálása:

- egyéni külső összefüggő gyakorlat (3 és 5 szemeszterben)(7-es számú melléklet: Értékelési űrlap egyéni külső pedagógiai gyakorlathoz);
- egyéni hospitálások;
- csoportos megfigyelések;
- csoporttársak tartott tevékenységének/ órájának értékelése;
- tanítások tevékenység-tervezetei, óratervei;
- tanítások után történő szóbeli önértékelés;
- egyéb tevékenységek, választható feladatok;
- portfólió.

A pedagógiai portfólió³ leadási határideje: vizsgaidőszak előtti utolsó szeminárium. (A személyes portfólió a hat félév alatt egyre bővül a különböző anyagokkal, lecketervekkel, tevékenységi tervekkel stb.) A gyakorlati jegyet a pedagógiai gyakorlatért felelős oktató írja be az indexbe és a naplóba.

Felelőségek:

Pedagógiai gyakorlat irányítója:

- Szeptember eljén megkeresi a csoportok mentorait, felkéri őket az együttműködésre
- Megírja a szerződéseket (min.3 eredeti példány!) és aláírattja őket (sorrend: intézetigazgató, dékán, a felkért intézmény igazgatója, tanfelügyelő, jogász és rektor). A minden aláírással ellátott szerződésből egy példány marad a Tanfelügyelőségen, egy a befogadó intézmény igazgatójánál, egy nekünk. Október 1-ig a szerződések el kell jussanak a jogászhoz!
- Minden félév elején összegyűjti a mentoroktól a szükséges hivatalos papírokat: oklevelek másolata, személyi igazolvány másolat, banki kivonat, fizetési igazolás (októberi és februári hónapról)
- Beosztja a csoportokat a mentorokhoz, megjelöli a gyakorlati napot
- A gyakorlat az illető egyetemi oktató normájához tartozik, ezért kötelessége a jelölt délelőttöket a gyakorlatnak szánni : a kijelölt intézményekben óralátogatáson részt venni, értékelni a hallgatók által tartott próbatanításokat

3A portfólió szerkezetére és értékelésére vonatkozó útbaigazításokat az 1 számú melléklet tartalmazza

- A csoportvezetőkkel együtt kijelölik az egyéni hospitálási napokat.
- Ellenőrzi a gyakorlat teljesítését
- Értékeli a hallgatók portfólióját

Szaktanárs tanár:

- Segíti a hallgatót a próbatanításra való felkészülésben
- Amennyiben szükséges: egyeztet a mentorral
- Ellenőrzi és láttamozza a hallgató lecketervét(első láttamozó a mentor!)
- Részt vesz a szakjához tartozó próbatanításokon: értékeli

Mentor:

- Csoportvezetőkkel egyeztetve beosztja a próbatanításokat, vizsgatanításokat
- A hallgatók tudomására hozza a csoporttal/ osztállyal kapcsolatos szabályokat
- Tanítás előtt két héttel kijelöli és a hallgató tudomására hozza a tanítandó témát
- Ellenőrzi a hallgató lecketervét és elsőként láttamozza azt
- Részt vesz a próba – és vizsgatanításokon és értékeli azokat (amennyiben a gyakorlatért felelős egyetemi oktató nem tud jelen lenni a próbatanításon, egyedül a mentor értékeli az órát)
- Folyamatosan tartja a kapcsolatot a gyakorlatért felelős oktatóval, a szaktanárs tanárral és jelzi az adandó nehézségeket.
- Minden félév elején beadja a gyakorlatért felelős oktatónak a kifizetéshez szükséges hivatalos papírokat: oklevelek másolata, személyi igazolvány másolat, banki kivonat, fizetési igazolás (októberi és februári hónapról). Amennyiben ezt nem teszi meg kellő időben, az egyetem nem tudja fizetni a munkát!

A GYAKORLATI KÉPZÉS FORMÁI

Egyéni, külső pedagógiai gyakorlat

2. félév: az óvodásgyermekmegfigyelése (2-es számú melléklet), a *pedagógus munkájának* megfigyelése (3-as számú melléklet);

2 hét *tanév eleji* megfigyelés külső gyakorlólhelyen:

- a tanévkezdés előkészítése;
- az óvodai munka szervezése.

A külső pedagógiai gyakorlatról a 3. félévben, október végéig kell beszámolni (értékelő esszé, hospitálási jegyzék és igazolásformájában).

4. félév: az iskolásgyermekmegfigyelése, az *pedagógus munkájának* megfigyelése;

2 hét *tanév eleji* megfigyelés külső gyakorlólhelyen:

- a tanévkezdés előkészítése;
- az iskolai munka szervezése.

A külső pedagógiai gyakorlatról az 5. félévben, október végéig kell beszámolni (értékelő esszé, hospitálási jegyzék és igazolás formájában).

Csoportos megfigyelések

1.-2. félév: egy-egy gyermek(tanuló, nagycsoportos óvodás) megfigyelése, az óvodai/iskolai életszervezés speciális vonásainak megismerése; a gyermeki tevékenységek (játék, munka, tanulás) aktuális jellegzetességeinek megfigyelése. Videós *órarészletek* megtekintése, elemzése pedagógiai, pszichológiai szempontból, élő bemutatók, szimulációk, *teljes órák* megtekintése, elemzése elsősorban tantárgypedagógiai szempontból.

3. félév: próbatanítások megtekintése, elemzése a megadott elemzési útmutató alapján (5-ös számú melléklet), önértékelés (6-os számú melléklet).

4.félév: próbatanítások megtekintése, elemzése a megadott elemzési útmutató alapján (5-ös számú melléklet), önértékelés (6-os számú melléklet).

5. félév: próbatanítások megtekintése, elemzése a megadott elemzési útmutató alapján, önértékelés.

6. félév: próbatanítások, vizsgatanítások megtekintése, elemzése a megadott elemzési útmutató alapján, önértékelés.

Próbatanítások, vizsgatanítások

3. félév: közismereti tantárgyakból és készségtárgyakból (olyan tantárgyakból, amelyek módszertanát az illető félévben tanulják); anyanyelv, román nyelv, zene

4. félév: közismereti tantárgyakból és készségtárgyakból (olyan tantárgyakból, amelyek módszertanát az illető félévben tanulják); környezetismeret, matematika,

5. félév: közismereti tantárgyakból, készségtárgyakból; történelem, erkölcsi nevelés, személyi fejlesztés, rajz, kézimunka

6. félév: közismereti tantárgyakból (anyanyelv, román, matematika, környezetismeret, történelem) készségtárgyakból (kézimunka, rajz, zene, testnevelés).

Vizsgatanítások: sorshúzással megállapított tapasztalati területen/tantárgyból, a mentorral egyeztetett időben.

Egyéni, szabad szakmai gyakorlat (Bármely időszakban elvégezhető. Értékelésének eredménye a 6. félévgyakorlati jegyéhez adódik.)

Egyhetes egyéni gyakorlat (játsszóházban, napköziotthonban, fogyatékkal élő gyermekek mellett, táborvezetésben, erdei iskolában stb.). A szabad szakmai gyakorlat teljesítése a három év alapképzés bármely vakációs periódusában megtörténhet. A hallgatónak 6. félévben kell igazolás és 1–2 oldalas esszé formájában elszámolnia a teljesítéssel.

OKTATÁSI DOKUMENTUMOK

A pedagógiai dokumentumok egy része központi kiadású, másik része helyileg tervezett dokumentum.

A **központi kiadású** pedagógiai dokumentumok országos érvényűek, minden oktatási intézménynek figyelembe kell vennie a bennük foglaltakat.

A **helyileg tervezett** pedagógiai dokumentumokat az iskolák oktatói, vezetői állítják össze. Ezek a dokumentumok az adott oktatási intézményben végzett oktató-nevelő munkát szabályozzák. Tartalmukban követniük kell a központi kiadású dokumentumokban rögzített irányelveket.

A központi kiadású dokumentumok a következők:

- Óvodai tanterv: Az Oktatási, Kutatási Minisztérium 3851/17.08.2019-es rendelete alapján elfogadott Koragyermekkori nevelés tanterve (Curriculum pentru învățarea timpurie (0-6 ani). Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, București) promovarea prin OM nr. 3851/17.08.2019

- A születéstől 7 éves korig történő korai fejlesztés viszonyítási alapja (az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium 2010.05. 17-i 3851. sz. Rendelete)
- A korai fejlesztés eszközeinek használatára vonatkozó szabványok és az óvodák minimális felszereltségét szabályozó normatívák (az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium 2010.05. 17-i 3850. sz. Rendelete)
- A koragyermekkorra vonatkozó érvényes tanterv (2019)
- Iskolai tanterv: 2013 Az Oktatási, Kutatási és Sportminisztérium 3371/12.03.2013-as rendelete alapján elfogadott tanterv
- Érvényben lévő tantárgyi tantervek

A *helyileg* (iskolában, óvodában) tervezett, egyéni dokumentumok a következők:

- éves munkaterv;
- féléves tanmenet;
- tanulási egységek terve;(óvodában hetes tématerv);
- óratervezet/ integrált tevékenység terve;
- csoportnapló;
- munkanapló.

A gyakorlat végzéséhez szükséges dokumentumok:

- egészségügyi igazolás;
- pedagógiai gyakorlat jegyzéke;
- megfigyelési lap.

I. ÉV, 1.-2. FÉLÉV

Csoportos megfigyelések (óvodában és elemi osztályokban)

Cél:közvetlen tapasztalatszerzés a gyermek személyiségét fejlesztő óvodai és iskolai tevékenységekről.

Feladatok:

Egy-egy gyermek (tanuló, nagycsoportos óvodás) **megfigyelése:** óvodai tevékenységeken, tanórán, tanórák közötti szünetekben, valamint napköziben, gyermek-szervezetekben stb.

A tapasztalatok konkrét, pontos lejegyzése a megfigyelést meghatározó pedagógiai és pszichológiai szempontok alapján a Pedagógiai portfólióba.

A gyakorlat szinterei:

Hat hét: 4 óra óvodai gyakorlat;

Hat hét: 4 óra iskolai gyakorlat;

1–1 teljes nap egyéni hospitálás óvodában, iskolában (a csoportfelelős beosztása szerint).

A gyakorlatban résztvevők:

Mentor-tanítók, mentor-óvónők, gyakorlatvezetők, hallgatók.

Tájékoztató az óvodai megfigyeléshez

a) A gyakorlat célja:

A gyermekek óvodáskori sajátosságainak megismerése; az óvodai életszervezés speciális vonásainak megismerése; a gyermeki tevékenységek (játék, munka, tanulás) aktuális jellegzetességeinek megfigyelése.

b) A hallgató feladatai

A megfigyelés, hospitálás megkezdése előtt **tanulmányozza át** az óvodai nevelés tantervét;

A felmerülő kérdéseit a pedagógiai jegyzékében **rögzítse**, a gyakorlatvezető tanárral megbeszélheti.

Végezzen megfigyelést az óvodában, azt lényeglátóan jegyezze megfigyelési lapján.

Figyelje meg:

- a csoport életrendjét, napirendjét;
- a gyermekek tevékenységeit (mit, mivel, hogyan);
- a gyermekek különböző szintű kapcsolatainak sajátosságait (gyermek–gyermek, gyermek–felnőtt);
- az önkiszolgáló és a gondozási tevékenység formáját, különbözőségeit, tartalmát a gyermekekre vonatkozóan.

c) Tudnivalók

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint az óvodában

Ideje: 7,50–12,00

A gyakorlat megkezdése előtt mindenkinek jelentkeznie kell a mentor-óvónőnél. Az intézménybe való belépés egészségügyi ellenőrzés után történhet meg. (Erről a hallgatónak írott orvosi igazolást kell hoznia). Az óvodában váltócipő viselése egészségügyi előírás. A dohányzás, mobil telefon használata tilos.)

A konkrét személyre szabott feladatokról a gyakorlatvezető mentor-óvónő ad tájékoztatást. A megfigyelés, hospitálás teljesítését a gyakorlatvezető óvónő aláírásával igazolja a formanyomtatványon (Hospitálási jegyzékben)

Tájékoztatás az iskolai megfigyeléshez

a) A gyakorlat célja:

A 6–10 éves gyermekek életkori sajátosságainak megismerése. A korosztályra jellemző testi, értelmi, érzelmi, kommunikációs fejlettség megfigyelése.

b) A hallgató feladatai:

- A megfigyelés, hospitálás előtt 2 nappal **jelentkezzen** a mentor-tanítónál, aki a gyakorlóiskola házirendjéről, a gyakorlatra vonatkozó konkrét tudnivalókról tájékoztatja.
- A megfigyelés, hospitálás megkezdése előtt **tanulmányozza át** iskolai nevelés alapprogramját
- **Ismerkedjen** az iskolával, mint intézménnyel (helye, tantermei, felszereltsége stb.)
- Ismerjen meg egy adott osztályt, **figyelje meg** szokásaikat, kialakult rendjüket.

– A mentor-tanító javaslata alapján **válasszon ki egy gyermeket** az osztályból, őt kiemelten figyelje meg, és a mellékelt megfigyelési szempontok alapján **készítsen rólaszemélyiségrajzot** (2-es számú melléklet). Ezt agyermekmegfigyelést, személyiségrajzot a gyakorlatért felelős oktatónak kell leadnia (a pedagógiai gyakorlat portfoliójában kell őriznie). Nemcsak a tanórán, hanem az óráközi szünetekben is hasznos tapasztalatokat gyűjthet.**Ezért** legyen mindig a gyermekek között;szünetekben **kísérje le** őket az udvarra, figyelje a játékukat, egymással szemben tanúsított viselkedésüket;**játsszon velük**;reggel **fogadja** az iskolába érkező gyerekeket;**vegyen részt** a tízóraiztatásban;**segítsen** a mentor-tanítóknak az óra előkészítésében (füzetek kiosztása, eszközök előkészítése stb.).

c) Tudnivalók

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint a gyakorlóiskolában.

Ideje: 7,50-tól az utolsó órák befejezéséig.

Megfigyeléseiről **feljegyzést kell készítenie**, mely legyen tényszerű, tömör, de világos. Ne feledje! A gyakorlat célja a tapasztalatszerzés. Ezért minden, a saját maga számára fontos mozzanatot **rögzítsen!** Ezek a tapasztalatok későbbi pedagógiai munkáját alapozzák, segítik.

A pedagógiai gyakorlat jegyzékét**minden nap órák után láttamoztassa** az órát tartó nevelővel. Egyben ezzel igazolja jelenlétét is. A hospitálás ideje alatt a gyakorlóiskola házirendjét be kell tartania (órakezds, szünetek rendje stb.). A gyakorlat igazolása a formanyomtatványon történik (A Hospitálási jegyzék a pedagógiai gyakorlat jegyzékében megtalálható).

Egyénihospitálás

a) Célja

Az óvodában/iskolában folyó nevelő-oktató munka megfigyelése. Ilyen alkalmakkor a délutáni tevékenységeket is megfigyeli.

b) Feladatok

- A csoport összetételének, napirendjének és szokásainak megismerése.
- Hogyan szervezi a nevelő a gyerekek délutánját:
 - ebédeltetés, uzsonnáztatás,
 - szabadidős tevékenységek,
 - tanulás, irányított foglalkozások területén.
- A felelősök munkájának megfigyelése.
- A tanulás irányításának, az önálló tanulás fejlettségének megismerése.
- Tájékozódás a nevelő napi adminisztrációs feladatairól.

c) Tudnivalók:

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint a gyakorlóiskolában/ óvodában

Ideje: a csoport/ osztály első tanítási órájától 16,00 óráig

Kérdezze meg, hogy az adott csoportban mikor kezdődik a napközi. **Vegyen részt** az ebédeltetésben. A foglalkozások rendjét, tapasztalatait, megfigyeléseit **rögzítse**. Feljegyzéseit és a hospitálási jegyzéket a **nap végén írassa alá** a mentorról. Ha a hallgató betegség miatt nem tud részt venni a hospitáláson, újabb időpont kijelöléséért a gyakorlóiskola mentoránál jelentkezzen.

A gyakorlat színterei:

1–1 teljes nap egyéni hospitálás óvodában, iskolában (a csoportfelelős beosztása szerint). A napos hospitálás ugyanabban a csoportban történik, ahol a hallgató a csoportos megfigyeléseket, illetve a próbatanításokat végzi.

5. Általános tudnivalók:

A hospitálási jegyzék aláírása és a pedagógiai gyakorlatot irányító tanárhoz való eljuttatása a hallgató kötelessége.

Ezeket a jegyzékeket az útmutató Pedagógiai gyakorlat jegyzékében (15 számú melléklet) megtalálhatják (csoportvezetők vegyék át a gyakorlatot irányító tanártól).

Ugyancsak a csoportvezető feladata, hogy a csoportja igazolásait összegyűjtve adja le a gyakorlóiskola mentor-pedagógusának, aláírásra.

Az I. féléves megfigyeléses pedagógiai gyakorlat lezárása portfólióval történik.

A portfólió tartalma:

- Megfigyelés napló eredményeinek összefoglalása
- Látogatott óvoda és iskolák bemutatása, pedagógusok bemutatása

□ Az óvodai és iskolai életben való bevonódásról (konkrét tanításon kívüli) szóló beszámoló, igazolás az óvónő, tanító vagy intézményvezető részéről: szervezés, rendezés, segítségnyújtás, stb.

□ Esszé: A gyakorlat során tapasztaltak összefoglalása

□ Kiegészítő tartalom: előadásokon, képzéseken való részvétel, új, érdekes tartalommal, módszerekkel, eszközökkel való találkozás stb.

Óvodai megfigyelés szempontjai:

- Az óvoda által biztosított tárgyi feltételek segítik-e az egészséges életmódra nevelést? Milyenek a körülmények az óvodai csoportszobában? (fényviszonyok, szellőztetésilehetőség, kézmosási lehetőség, berendezés, bútorok mérete, mozgásra alkalmas tér, pihenésre alkalmas tér, bútorzat elrendezése, díszítés, a csoportra jellemző sajátos elemek (fényképek, szimbólumok, mottók, kabala, stb) stb. Építő sarok, könyvtár sarok, mesesarok, homok-víz asztal sarok.

- Milyenek a körülmények az óvoda egyéb helységeiben? (folyosók, mellékhelyiségek, étterem, sportterem, orvosi rendelő - esztétikai és funkcionális-egészségvédelmi szempontból)

- Az óvópedagógus személyisége. Külső megjelenés, magatartás és szakmai tevékenység megfigyelése. (gondozott, esztétikus külső, az óvópedagógus által leszögezett szabályok, nevelési stílus, alkalmazott kommunikációs csatornák, nyelvezet, kapcsolat agyerekekkel, stb)

- Az óvodai nap szerkezete, napirend. Naponta ismétlődő mozzanatok. Az óvodai tanulás tevékenységek beazonosítása. Az integráló témakör beazonosítása. A gyermekek általszabad levegőn töltött idő.

- Az óvodai tevékenységek adaptálása a gyermekek életkori sajátosságaihoz: mozgás, mozgás a szabadban, tapasztalat általi tanulás. Szabadjáték és didaktikai játék jelenléte az óvodai programban.

- Extracurriculáris tevékenységek szervezése a gyermekcsoport számára. Célok és feladatok, partnerek, szervezési módok, (az óvópedagógustól gyűjtendő adatok).

Iskolai megfigyelés szempontjai:

- Az intézmény személyi feltételei: Hány gyerek van az osztályban? Hány évesek? Tanítókés kisegítő személyzet. Van-e problémás, vagy fogyatékos gyerek az osztályban? Milyen az osztályban a nemek szerinti megoszlás?
- Az iskola által biztosított tárgyi feltételek segítik-e az egészséges életmódra nevelést? Akörülmények az osztályteremben? (fényviszonyok, szellőztetési lehetőség, kézmosási lehetőség, berendezés, bútorok mérete, mozgásra alkalmas tér, pihenésre alkalmas tér, bútorzat elrendezése, díszítés, az osztályra jellemző sajátos elemek (fényképek, szimbólumok, mottók, kabala, stb) stb. Milyenek a körülmények az iskola egyéb helyiségeiben? (folyosók, mellék helyiségek, étterem, sportterem, orvosi rendelő -esztétikai és funkcionális-egészségvédelmi szempontból)
- A tanító személyisége. Külső megjelenés, magatartás és szakmai tevékenység megfigyelése. (gondozott, esztétikus külső, a tanító által leszögezt szabályok, nevelési stílus, alkalmazott kommunikációs csatornák, nyelvezet, kapcsolat a gyerekekkel, stb)
- Az iskolai nap szerkezete, napirend. Naponta ismétlődő mozzanatok. A műveltségterületek és tantárgyak beazonosítása. Az osztály órarendjének és az órarendösszeállításának alapját képező elvek tanulmányozása. Az iskolás gyerekek által szabadban töltött idő aránya.
- Az iskolai tevékenységek adaptálása a gyermekek életkori sajátosságaihoz: mozgás, mozgás a szabadban, tapasztalat és felfedeztetés általi tanulás. Szabadjáték és didaktikai játék jelenléte az iskolai programban.
- Extracurriculáris tevékenységek szervezése az iskolai osztály számára. Célok és feladatok, partnerek, szervezési módok, (a tanítótól gyűjtendő adatok.)

A portfólió értékelése:

- megfigyelési napló
- hospitálások jegyzéke
- esszé
- kiegészítő tartalom
- külalak (szerkesztés, helyesírás, gazdagság: képek, leírások, stb.)

Tartalomelemzés. Kritériumok:

- Tartalmi teljesség
- Rendezettség, áttekinthetőség, esztétikai igényesség
- Nyelvi igényesség
- Kritikus szemlélet
- Logikus érvelés
- Kreatív ötletek
- Korszerű megközelítés
- Bibliográfiai források jelölése

A II. féléves megfigyeléses pedagógiai gyakorlat lezárása portfólióval történik.

A portfólió tartalma:

- Megfigyelési naplók bemutatása
- Látogatott óvoda és iskolák tevékenységeinek bemutatása (hogyan vonják be a szülőket az intézmény életébe, milyen iskolai vagy iskolán kívüli tevékenységeket szerveznek, hogyan zajlik a tehetséggondozás és a felzárkóztató munka, stb)
- A megfigyelések alatt szerzett tapasztalatok gyűjteményes bemutatása: ujjbemelegítő mondókák (min. 5 darab) – népi gyermekjátékok (min.5 darab) és gyermekdalok (min. 5 darab) szöveges bemutatása
- Esszé: A gyakorlat során tapasztaltak összefoglalása
- Kiegészítő tartalom: előadásokon, képzéseken való részvétel, új, érdekes tartalommal,módszerekkel, eszközökkel való találkozás stb.

Óvodai tevékenységek megfigyelésének szempontjai:

- Az óvodai nap szerkezete, napirend. Naponta ismétlődő mozzanatok. Az óvodai tanulási tevékenységek beazonosítása. Az integráló témakör beazonosítása. A gyermekek által szabad levegőn töltött idő.

- Az óvodai tevékenységek adaptálása a gyermekek életkori sajátosságaihoz: mozgás,mozgás a szabadban, tapasztalat általi tanulás. Szabadjáték és didaktikai játék jelenléte az óvodai programban.
- Extracurriculáris tevékenységek szervezése a gyermekcsoport számára.Célok és feladatok, partnerek, szervezési módok, (az óvopedagógustól gyűjtendő adatok).
- A szülőknek az óvodai életbe való bevonásának mely lehetőségeivel él az intézmény? Milyen rendezvényeket szerveznek, ahol szülő-gyermek és pedagógus is jelen van?
- Hogyan zajlik a tehetséggondozás és a felzárkóztatás az intézményben?
- Az óvónő füzetének és terveinek tanulmányozása

Iskolai tevékenységek megfigyelésének szempontjai:

- Az iskolai nap szerkezete, napirend. Naponta ismétlődő mozzanatok. A műveltségi területek és tantárgyak beazonosítása. Az osztály órarendjének és az órarend összeállításának alapját képező elvek tanulmányozása. Az iskolás gyerekek által a szabadban töltött idő aránya.
- Az iskolai tevékenységek adaptálása a gyermekek életkori sajátosságaihoz: mozgás,mozgás a szabadban, tapasztalat és felfedeztetés általi tanulás. Szabadjáték és didaktikai játék jelenléte az iskolai programban.
- Extracurriculáris tevékenységek szervezése az iskolai osztály számára.Célok és feladatok, partnerek, szervezési módok, (a tanítótól gyűjtendő adatok.)
- A szülőknek az iskolai életbe való bevonásának mely lehetőségeivel él az intézmény? Milyen rendezvényeket szerveznek, ahol szülő-gyermek és pedagógus is jelen van?
- Hogyan zajlik a tehetséggondozás és a felzárkóztatás az intézményben?
- Az osztálynapló és a tanító terveinek tanulmányozása

A portfólió értékelése:

1. Tartalom:

Megfigyelési naplók

Hospitálások jegyzéke

Intézmények tevékenységeinek bemutatása

Gyűjtemény (5 ujjbemelegítő mondóka, 5 nép gyermekjáték, 5 gyermekdal)

Esszé

Kiegészítő tartalom

2. Külalak (szerkesztés, helyesírás, gazdagság: képek, leírások, stb.)

Kritériumok:

- Tartalmi teljesség
- Rendezettség, áttekinthetőség, esztétikai igényesség
- Nyelvi igényesség
- Kritikus szemlélet
- Logikus érvelés
- Kreatív ötletek
- Korszerű megközelítés
- Bibliográfiai források jelölése

Egyéni külső pedagógiai gyakorlat

a)Cél:

Közvetlen tapasztalatszerzés a pedagógus tanulásirányítási feladatairól, ismerkedés a pedagógusi munka speciális feladataival 1–4. osztályban.

Feladatok:

A tanulók és a pedagógus megfigyelésetanórán,tanórák közötti szünetekben, valamint napköziben, gyermek-szervezetekben stb.

A nevelő-oktató tevékenység tervezésének, szervezésének és megvalósításának területén szükséges készségek, képességek fejlesztése.

A választott osztályközösség sajátosságainak megfigyelése.

A gyakorlat szinterei:

Két hetes összefüggő gyakorlat délelőttönként a hallgató által választott, gyakorlatért felelős oktató által jóváhagyott intézményben. Az egyéni külső gyakorlat teljesítésére szeptember 15–30. között kerülhet sor. Ebben a periódusban a hallgatónak kötelessége naponta 7,50–14 óra között az intézményben tartózkodnia, mindenben segítenie a pedagógus munkáját. A külső gyakorlat ideje alatt a hallgató szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken is részt vesz.

A gyakorlat résztvevői: az iskola mentora, hallgató

b) A hallgató feladatai:

Legkésőbb május 20-ig **jelentkezzen** a gyakorlatért felelős évfolyamtársánál azzal a nyilatkozattal, amit a szeptemberi gyakorlatáért felelős mentor aláírt (míserint vállalja a hallgató két hetes mentorálását). A hivatalos levelet március 20-ig megkapja a gyakorlatért felelős oktatótól.

Megfigyeléseiben, megfigyeléseinek rögzítésében segítséget nyújt a mellékelt *Szemponatok a pedagógus munkájának megfigyeléséhez* (3 számú melléklet). Feljegyzéseit (megfigyelési lapját) minden nap után **írassa alá** az órát tartó pedagógussal, ezzel igazolva jelenlétét.

c) Tudnivalók

A gyakorlat befejezése után igazolását **írassa alá a mentornal**. A mentort kérje meg, hogy a mellékelt értékelési űrlapot (7 számú melléklet) töltsse ki, írja alá. Október 20-ig az igazolást, az értékelési űrlapot és a beszámoló esszét **juttassa el** a gyakorlatért felelős tanárhoz (csoportfelelősök gyűjtik össze!). A külső egyéni gyakorlat ezen dokumentumainak szerepelniük kell a portfólióban is (tehát: értékelés után a gyakorlatvezető tanártól vissza kell kérni!)

II. év, 3. félév

Csoportos megfigyelések (óvodában és elemi osztályokban)

1. Cél:

A pedagógiai tevékenységek önálló végzéséhez szükséges tapasztalatok gyűjtése, s azok meghatározott szempontok szerinti elemzése, értelmezése. Közvetlen tapasztalatszerzés a pedagógus tanulásiirányítási feladatairól, ismerkedés a pedagógusi munka speciális feladataival az óvodai csoportban / 1–4. osztályban.

2. Feladatok:

- Hallgatói nagy csoportokban videós bemutató tanítások (órák, órarészletek) **pedagógiai, pszichológiai** szempontból való megfigyelése.
- A tanórán tapasztalt lehető legtöbb konkrét esemény, jelenség, a látott folyamat pontos rögzítése, megfigyelési szempontok alapján. (a megfigyelési szempontokat a 4-es és 5-ös számú mellékletben találja meg).
- A tanult pedagógiai elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése.
- Próbálkozás a tanítási órák (órarészletek) önálló tervezésére.
- Előkészített szimulációk évfolyam előtti tartása (óra/tevékenység-részletek alapos kidolgozása, megtartása – szemináriumi tevékenységen).

3. Követelmény:

- A hallgató legyen képes a különféle tanórák szerkezeti egységeit elkülöníteni, a tantárgyakban konkrét formát öltő, tartalmukhoz kötődő pedagógiai problémákat felismerni, figyelemmel követni, elemezni.
- Szerezzen jártasságot a félév végére a tanórai munka pedagógiai, pszichológiai szempontból megfelelő tervezésében.

4. **Agyakorlatban résztvevők:** pedagógia, pszichológia szakos oktatók, mentorok, hallgatók.

Egyénihospitálás

a) Célja:

Az óvodában/ iskolában folyó nevelő-oktató munka megfigyelése. Ilyen alkalmakkor a délutáni tevékenységeket is megfigyeli.

b) Feladatok:

- A csoport összetételének, napirendjének és szokásainak megismerése.
- Hogyan szervezi a nevelő a gyerekek délutánját:
 - ebédeltetés, uzsonnáztatás,
 - szabadidős tevékenységek,
 - tanulás, irányított foglalkozások területén.
- A felelősök munkájának megfigyelése.
- A tanulás irányításának, az önálló tanulás fejlettségének megismerése.
- Tájékozódás a nevelő napi adminisztrációs feladatairól.

c) Tudnivalók:

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint a gyakorlóiskolában/ óvodában

Ideje: a csoport/ osztály első tanítási órájától 16,00 óráig.

Kérdezze meg, hogy az adott csoportban mikor kezdődik a napközi. **Vegyen részt** az ebédeltetésben. A foglalkozások rendjét, tapasztalatait, megfigyeléseit **rögzítse**. Feljegyzéseit és a hospitálási jegyzékét a **nap végén írassa alá** a mentorial. Ha a hallgató betegség miatt nem tud részt venni a hospitáláson, újabb időpont kijelöléséért a gyakorlóiskola mentoránál jelentkezzen.

A gyakorlat szinterei:

1–1 teljes nap egyéni hospitálás óvodában, iskolában (a csoportfelelős beosztása szerint). A napos hospitálás ugyanabban a csoportban történik, ahol a hallgató a csoportos megfigyeléseket, illetve a próbatanításokat végzi.

PRÓBATANÍTÁSOK –TANÍTÁSI GYAKORLAT

a) Cél: a tanítás gyakorlása, elemzése

b) Feladatok:

- a kijelölt tanítási óra előkészítése;
- a kijelölt tantárgykból (anyanyelv, román) tanítási óra csoport előtti megtartása;
- a tanórán történtek **pedagógiai-pszichológiai**, tantárgypedagógiai elemzése.

c) A gyakorlat rendje:

A tanítás előtt két héttel a mentor a tananyagot az ún. **tananyagokijelölő lapon** (9-es számú melléklet) ismerteti a hallgatóval. A hallgató a kijelölt dokumentumokat tanulmányozva **felkészül** az előkészítő órára (a tananyag-kijelölő lapon meghatározottak alapján)Az előkészített elképzeléssel megkeresi a szakmódszertanos oktatót, akinek segítségével, irányításával előkészíti a tanítási órát. A tanítást vállaló hallgató elkészült óratervezetével (tevékenységi tervével) és a tevékenység lebonyolításához szükséges didaktikai anyaggal megkeresi a mentorát. (a végső terv bemutatására ajánlott legkésőbb tanítás előtt négy nappal sort keríteni, de legkésőbb két nappal a tanítás előtt történjék meg!)A mentor és a szakmódszertanos aláírásukkal engedélyezik a tevékenység lebonyolítását. A tanításra csak a mentor beleegyezésével kerülhet sor. A tanítási óra megtartása után (kijelölt időpontban) kerül sor a megtartottóra, **tevékenység elemzésére**. A hallgatói csoport a résztvevő pedagógusokkal közösen elemzi, értékeli a tanítási órát. Az elemző munkát segíti az *Általános óraelemzési szempontok* című segédanyag (5-ös számú melléklet).

d) A gyakorlat részletes leírása:

A tanítási gyakorlat a képzési idő alatt az elméleti képzésben szerzett oktatás- és neveléseméleti, valamint pszichológiai ismeretek gyakorlását jelenti. Ezen a területen a gyakorlati képzés lényegében a tanításra tanítás. A kolozsvári képzési modell három félévben koncentrálna ezt a képzési formát, amelynek során a tanítóképzésben szereplő tantárgyak tanítására kerül sor az óvodában / 1–4. osztályban.

A 3. félév alkalmat ad a tanítás gyakorlására, ahol a tanítójelöltek **elsajátíthatják** leendő szakmájuk egyik legfontosabb, arányaiban is jelentős tevékenységének: a tanulásirányításának, az ismeretek átszármasztásának különféle formáit. A hallgatónak itt kell gyakorlatban megtanulnia a tanításra való **tervszerű és célszerű felkészülést**, a szervezést, valamint a tervek megvalósítását.

Első szakasz: Előkészítő óra

Az előkészítő órára minden hallgató a tananyag-kijelölő lap segítségével készül. A hallgatónak kötelessége az osztály tankönyvi anyagát, az illető tantervet tanulmányoznia. Ezek ismeretében készíti el tervét, válaszolja adódó kérdéseit, amelyeket a szakmódszertanos oktatóval fog megbeszélni. A jelölt és szakmódszertanos tanár együtt készülnek a tartandó órára. A tananyag ismerete teszi lehetővé az előkészítő órán folyó gondos elemző, tervező tevékenységet, amelynek a végeredménye lényegében a csoport előtti tanításra kiválasztott jelölt munkájában fog igazán megjelenni. A felkészülés ajánlott formája a részletes óratervezet / tevékenységi terv, amelynek tartalmaznia kell a tanóra nagy egységeire vonatkozó terveket, a tanulás szervezésének stratégiáját, a megvalósításhoz szükséges tanítási eszközök leírását.

Második szakasz. A tanítás

A kijelölt hallgató a gondosan elkészített tervezet, a pontos felkészülés nyomán a csoporttársak, az egyetemi oktató és a gyakorló mentor jelenlétében megtartja a tevékenységet/tanórát. A csoporttársak az egyéni megfigyelés során megfigyelési lapot vezetnek, amelyben a lehető legaprólékosabban lejegyzik észrevételeiket.

Harmadik szakasz: Elemzés, értékelés

A próbatanítást követő legfontosabb mozzanat, hogy a mindenki által látott tevékenységet közösen értékelhetik.

A próbatanításon történtek és azok elemzése különös fontossággal bír, hiszen lehetőséget ad az eddig tanult általános elméletekkel (nevelés-, oktatásmélet, pszichológia, tantárgypedagógia) való összevetésre. Az elemzésnek ki kell térnie a hallgató oktató, tanulásirányító, ismeretátszarmasztató tevékenységére, valamint a tőle tantárgypedagógiai tekintetben elvárható teljesítményre. Az elemzésben mindenki részvétele fontos. A megtartott tevékenység/óra elemzését önértékeléssel kezdjük, majd a csoporttársak, mentor és szakmódszertanos észrevételeire kerül sor. A megfigyelési lapra bejegyzett észrevételek felhasználásával mindenki igyekezzon objektív véleményt alkotni.

A mentor, a szakmódszertanosjavaslatainak figyelembevétele és hasznosítása ajánlatos, de nem kötelező.

Figyelem! A próbatanítások a befogadó intézmény tanulói számára a tanulmányokban való előrehaladást jelentik, ami a tanításra való felkészülésben morálisan is kötelezi a hallgatót a gondos felkészülésre és a képessége szerinti legjobb munkára.

e) Tudnivalók:

a) Tervezetírásra vonatkozóan:

- a tervezetírás **kötelező**, a tananyagot kijelölő lapon (9-es számú melléklet) meghatározott szempontok alapján;
- a tevékenységi tervek, óratervezetek aláírási **határideje**: ajánlott tanítás előtt négy nappal, de legkésőbb két nappal 12 óráig;
- a tervezetek aláíratásáért a hallgató felel.

b) A tanításra vonatkozóan:

- a tanítást a gyakorlatért felelős oktató a mentorokkal egyeztetve osztja be;
- tanítás nem maradhat el, bármilyen létszámú a csoport;
- az elmulasztott tanítást pótolni nem lehet;
- a gyakorlati jegyet a pedagógiai gyakorlatért felelős oktató írja be az indexbe.

c) A gyakorlaton való részvétel:

- **kötelező**; megléte, teljesítése tantervi követelmény; a hallgatói részvételt egyfelől a csoportvezető a *Jelenléti nyilvántartásba* jegyzi, másfelől a csoportos megfigyelések nyilvántartása alapján a gyakorlatért felelős oktató is nyomon követi;
- a hiányzás igazolására a szabályzatban megfogalmazottak érvényesek.

A gyakorlat helye és ideje: a pedagógiai gyakorlatért felelős oktató által kijelöltóvodában/iskolában.

Minden héten egy nap óvodai/egy nap iskolai gyakorlat (az intézmény órarendjéhez igazodva napi négy óra (7,50–12,00 között)).

II. ÉV, 4 FÉLÉV

Csoportos megfigyelések

a) **Cél:** a tanórák felépítéséhez, vezetéséhez, elemzéséhez szükséges tapasztalatok gyűjtése

b) Feladatok:

- Hallgatói csoportokban élő bemutató tanítások megfigyelése pedagógiai, **tantárgypedagógiai** szempontokból.
- A tanórán látottakat a megfigyelési lapra jegyezze. (a *Megfigyelési lap* mintája megtalálható a 8-as számú mellékletben).
- Ismerje meg az adott óra nagyobb egységeit, azok időbeli megoszlását.
- Ismerje meg a tanítás-tanulás irányításának lépéseit.
- Figyelje meg az egyes órák szaktárgyi, tantárgypedagógiai sajátosságait.
- Az elemző órán mondja el tapasztalatait, véleményét, óra közben felmerült kérdéseit.
- Gyűjtsön tapasztalatot az önértékeléshez.
- Figyelje meg a próbatanítást végző jelölt önelemzését, rögzítse annak fő szempontjait.

c) Követelmény:

- A hallgató kapjon képet a különféle tantárgyak szaktárgyi sajátosságairól.
- Tudja elkülöníteni az egyes órák szerkezeti egységeit.
- Szerezzen jártasságot a tanórák elemzésében pedagógiai és tantárgypedagógiai szempontból.
- Ismerje meg az oktató-nevelő munka dokumentumait, eszközeit.
- A hallgatónak minden - a csoportjában zajló - próbatanításon és óraelemzésen részt kell vennie.

A **gyakorlatban résztvevők:** mentorok, szakmódszertanosok, pedagógia szakos oktatók, hallgatók.

Egyéni hospitálás

a) **Cél:** Az óvodában/iskolában folyó nevelő-oktató munka megfigyelése. Ilyen alkalmakkor a délutáni tevékenységeket is megfigyeli.

b) Feladatok

- A csoport összetételének, napirendjének és szokásainak megismerése.
- Hogyan szervezi a nevelő a gyerekek délutánját:
 - ebédeltetés, uzsonnáztatás,
 - szabadidős tevékenységek,
 - tanulás, irányított foglalkozások területén.

- A felelősök munkájának megfigyelése.
- A tanulás irányításának, az önálló tanulás fejlettségének megismerése.
- Tájékozódás a nevelő napi adminisztrációs feladatairól.

c) Tudnivalók:

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint a gyakorlóiskolában/óvodában.

Ideje: a csoport/ osztály első tanítási órájától 16,00 óráig.

Kérdezze meg, hogy az adott csoportban mikor kezdődik a napközi. **Vegyen részt** az ebédeltetésben. A foglalkozások rendjét, tapasztalatait, megfigyeléseit **rögzítse**. Feljegyzéseit és hospitálási jegyzékét a **nap végén írassa alá** a mentorral. A mentor beleegyezésével hospitálási napokon gyakorolhatja a tanítást teljes tanóra, vagy órarészlet előkészített tanításával. Ha a hallgató betegség miatt nem tud részt venni a hospitáláson, újabb időpont kijelöléséért a gyakorlóiskola mentoránál jelentkezzen.

A gyakorlat szinterei:

1–1 teljes nap egyéni hospitálás óvodában, iskolában (a csoportfelelős beosztása szerint). A napos hospitálás ugyanabban a csoportban történik, ahol a hallgató a csoportos megfigyeléseket, illetve a próbatanításokat végzi.

PRÓBATANÍTÁSOK –TANÍTÁSI GYAKORLAT

a) **Cél:** a tanítás gyakorlása, elemzése

b) **Feladatok:**

- a kijelölt tanítási óra előkészítése;
- a kijelölt tantárgyakból (anyanyelv, román) tanítási óra csoport előtti megtartása;
- a tanórán történtek **pedagógiai-pszichológiai**, tantárgypedagógiai elemzése.

c) A gyakorlat rendjével kapcsolatos **tudnivalók:** az előző félévben megfogalmazottak alapján.

EGYÉNI KÜLSŐ PEDAGÓGIAI GYAKORLAT(2 hetes)

a) **Cél:** az óvodai munka sokoldalú megismerése, gyakorlása. Közvetlen tapasztalatszerzés a pedagógus tanulásirányítási feladatairól, ismerkedés a pedagógusi munka speciális feladataival az óvodában.

b) **Feladatok:**

- **Az óvodások és a pedagógus megfigyelése** az óvodai munka során.
- A nevelő-oktató tevékenység tervezéséhez, szervezéséhez és megvalósításához szükséges készségek, képességek fejlesztése.
- A választott óvodai csoport sajátosságainak megfigyelése.
- Legalább két integrált óvodai tevékenység megtartása; azok elemzése.
- Részvétel a mentor-óvónő **tanórán kívüli** tevékenységében (szülői értekezlet, óvodai rendezvények stb.)
- Tapasztalatszerzés az **adminisztrációs tevékenység(ek)**ben (csoportnapló, tanulói megfigyelési lap, stb.).

c) A gyakorlat színterei:

2 hetes folyamatos gyakorlat délelőttönként a hallgató által választott, gyakorlatért felelős oktató által jóváhagyott intézményben. Az egyéni külső gyakorlat teljesítésére szeptember 15–30. között kerülhet sor. Ebben a periódusban a hallgatónak kötelessége minden délelőtt 7,50–14,00 óra között az intézményben tartózkodnia, mindenben segítenie a pedagógus munkáját.

A gyakorlat résztvevői: az óvoda mentora, hallgató

d) A hallgató feladatai:

Legkésőbb május 20-ig **jelentkezzen** a gyakorlatért felelős évfolyamtársánál azzal a nyilatkozattal (14-es számú melléklet), amit a szeptemberi gyakorlatáért felelős mentor aláírt (miszerint vállalja a hallgató két hetes mentorálását). A hivatalos levelet (14-es számú melléklet) március 20-ig megkapja a gyakorlatért felelős oktatótól.

Megfigyeléseiben, megfigyeléseinek rögzítésében segítséget ad a mellékelt *Szemponstör a pedagógus munkájának megfigyeléséhez* (3-as számú melléklet). Feljegyzéseit (*Megfigyelési lapját*) naponta **írassa alá** az órát tartó pedagógussal, ezzel igazolva jelenlétét.

Tudnivalók

A gyakorlat befejezése után igazolólapját **írassa alá a mentorral**. A mentort kérje meg, hogy a mellékelt értékelési űrlapot (7-es számú melléklet) töltsse ki, írja alá. Október 20-ig az igazolólapot, az értékelési űrlapot és a beszámoló esszét **juttassa el** a gyakorlatért felelős tanárhoz (csoportfelelősök gyűjtik össze!). A külső egyéni gyakorlat ezen dokumentumainak szerepelniük kell a portfólióban is (tehát: értékelés után a gyakorlatvezető tanártól vissza kell kérni!)

III. ÉV, 5. FÉLÉV

Csoportos megfigyelések

a) **Cél:** a tanórák felépítéséhez, vezetéséhez, elemzéséhez szükséges tapasztalatok gyűjtése

b) **Feladatok:**

- Hallgatói csoportokban bemutató tanítások megfigyelése pedagógiai, **tantárgypedagógiai** szempontokból.
- A tanórán látottakat a megfigyelési lapra jegyezze. (a *Megfigyelési lap* mintája megtalálható a 8-as számú mellékletben).
- Azonosítsa az adott óra nagyobb egységeit, azok időbeli megoszlását.
- Ismerje fel a tanítás-tanulás irányításának lépéseit.
- Figyelje meg az egyes órák szaktárgyi, tantárgypedagógiai sajátosságait.
- Az elemző órán mondja el tapasztalatait, véleményét, óra közben felmerült kérdéseit.
- Gyűjtsön tapasztalatot az önértékeléshez.
- Figyelje meg a próbatanítást végző jelölt önelemzését, rögzítse annak fő szempontjait.
- Mindez segítséget és felkészülést jelent a hallgató saját tanítási gyakorlatához.

c) **Követelmény:**

- A hallgató ismerje a különféle tantárgyak szaktárgyi sajátosságait.
- Tudja elkülöníteni az egyes órák szerkezeti egységeit.
- Szerezzen jártasságot a tanórák elemzésében pedagógiai és tantárgypedagógiai szempontból.
- Tudjon tájékozódni az oktató-nevelő munka dokumentumai, eszközei között.
- A hallgatónak minden – a csoportjában tartandó - tanításon és óraelemzésen részt kell vennie.

A **gyakorlatban résztvevők:** mentorok, szakmódszertanosok, pedagógia szakos oktatók, hallgatók.

Egyénihospitalás

a) **Cél:** Az óvodában/iskolában folyó nevelő-oktató munka megfigyelése. Ilyen alkalmakkor a délutáni tevékenységeket is megfigyeli.

b) **Feladatok:**

- A csoport összetételének, napirendjének és szokásainak megismerése.
- Hogyan szervezi a nevelő a gyermekek délutánját:
 - ebédeltetés, uzsonnáztatás;
 - szabadidős tevékenységek;
 - tanulás, irányított foglalkozások.

- A felelősök munkájának megfigyelése.
- A tanulás irányításának, az önálló tanulás fejlettségének megfigyelése.
- Tájékozódás a nevelő napi adminisztrációs feladatairól.

c) Tudnivalók:

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint a gyakorlóiskolában/óvodában.

Ideje: a csoport/osztály első tanítási órájától 16,00 óráig.

Kérdezze meg, hogy az adott csoportban mikor kezdődik a napközi. **Vegyen részt** az ebédeltetésben. A foglalkozások rendjét, tapasztalatait, megfigyeléseit **rögzítse**. Feljegyzéseit és a hospitálási jegyzékét a **nap végén írassa alá** a mentorral. A mentor beleegyezésével hospitálási napokon gyakorolhatja a tanítást teljes tanóra, vagy órarészlet előkészített tanításával. Ha a hallgató betegség miatt nem tud részt venni a hospitáláson, újabb időpont kijelöléséért a gyakorlóiskola mentoránál jelentkezzen.

A gyakorlat szinterei:

1–1 teljes nap egyéni hospitálás óvodában, iskolában (a csoportfelelős beosztása szerint). A napos hospitálás ugyanabban a csoportban történik, ahol a hallgató a csoportos megfigyeléseket, illetve a próbatanításokat végzi.

PRÓBATANÍTÁSOK – TANÍTÁSI GYAKORLAT

a) **Cél:** A tanítás gyakorlása, elemzése

b) Feladatok:

- a kijelölt tantárgykból (matematika, környezetismeret, ének-zene, történelem, erkölcsi nevelés) tanítási órára való felkészülés;
- a kijelölt tantárgykból tanóra csoport előtti megtartása
- a tanóratantárgypedagógiai, pedagógiai-pszichológiai elemzése.

c) **Tudnivalók:** az előző félévben megfogalmazottak alapján.

III. ÉV, 6. FÉLÉV

Csoportos megfigyelések

a) **Cél:** a tanórák felépítéséhez, vezetéséhez, elemzéséhez szükséges tapasztalatok gyűjtése

b) Feladatok:

- Hallgatói csoportokban bemutató tanítások elemzése pedagógiai, **tantárgypedagógiai** szempontból.
- A tanórán látottakat a megfigyelési lapra jegyezze. (a *Megfigyelési lap* mintája megtalálható a 8-as számú mellékletben).
- Azonosítsa az adott óra nagyobb egységeit, azok időbeli megoszlását.
- Ismerje fel a tanítás-tanulás irányításának lépéseit.
- Figyelje meg az egyes órák szaktárgyi, tantárgypedagógiai sajátosságait.
- Az elemző órán mondja el tapasztalatait, véleményét, óra közben felmerült kérdéseit.
- Gyűjtsön tapasztalatot az önértékeléshez.
- Figyelje meg a próbatanítást végző jelölt önelemzését, rögzítse annak fő szempontjait.

c) Követelmény:

- A hallgató ismerje a különféle tantárgyak szaktárgyi sajátosságait
- Tudja elkülöníteni az egyes órák szerkezeti egységeit.
- Szerezzen jártasságot a tanórák elemzésében pedagógiai és tantárgypedagógiai szempontból.
- Tudjon tájékozódni az oktató-nevelő munka dokumentumai, eszközei között.
- A hallgatónak minden tanításon és óraelemzésen részt kell vennie.

A gyakorlatban résztvevők: mentorok, szakmódszertanosok, pedagógia szakos oktatók, hallgatók.

Egyéni hospitálás

a) **Cél:** Az óvodában/ iskolában folyó nevelő-oktató munka megfigyelése. Ilyen alkalmakkor a délutáni tevékenységeket is megfigyeli.

b) Feladatok:

- A csoport összetételének, napirendjének és szokásainak megismerése.
- Hogyan szervezi a nevelő a gyermekek délutánját:
 - ebédeltetés, uzsonnáztatás;
 - szabadidős tevékenységek;
 - tanulás, irányított foglalkozások.

- A felelősök munkájának megfigyelése.
- A tanulás irányításának, az önálló tanulás fejlettségének megfigyelése.
- Tájékozódás a nevelő napi adminisztrációs feladatairól.

c) Tudnivalók:

A gyakorlat helye és rendje: beosztás szerint a gyakorlóiskolában/óvodában.

Ideje: a csoport/ osztály első tanítási órájától 16,00 óráig.

Kérdezze meg, hogy az adott csoportban mikor kezdődik a napközi. **Vegyen részt** az ebédeltetésben. A foglalkozások rendjét, tapasztalatait, megfigyeléseit **rögzítse.**A mentor beleegyezésével hospitálási napokon gyakorolhatja a tanítást teljes tanóra, tevékenység vagy órarészlet előkészített tanításával. Feljegyzéseit és az igazolólapját a **nap végén írassa alá** a mentornal. Ha a hallgató betegség miatt nem tud részt venni a hospitáláson, újabb időpont kijelöléséért a gyakorlóiskola mentoránál jelentkezzen.

A gyakorlat színterei:

1–1 teljes nap egyéni hospitálás óvodában, iskolában (a csoportfelelős beosztása szerint). A napos hospitálás ugyanabban a csoportban történik, ahol a hallgató a csoportos megfigyeléseket, illetve a próbatanításokat végzi.

PRÓBATANÍTÁSOK –TANÍTÁSI GYAKORLAT

a)Cél: A tanítás gyakorlása, elemzése

b) Feladatok:

- a kijelölt tantárgyakból (testnevelés, kézimunka, rajz) tanítási órára való felkészülés;
- a kijelölt tantárgyakból tanóramegtartása
- a tanórán történtek **tantárgypedagógiai**, pedagógiai-pszichológiai elemzése.

c)Tudnivalók: az előző félévben megfogalmazottak alapján

Vizsgatanítás

Általános tudnivalók:

A záró foglalkozáson jegyzőkönyv készül, melyben az érdemjegy mellett rövid, de lényegretörő írásbeli minősítés készül a hallgató munkájáról. **Avizsgatanításokra** a szakmai **gyakorlat színhelyén kerül sor.**

A vizsgatanítás elemzésére és értékelésére bizottság előtt kerül sor. Ekkor értékelik a hallgató teljes pedagógiai gyakorlaton tanúsított munkáját a teljes portfólió alapján. (a portfóliót május elején a gyakorlatért felelős tanárnak kell eljuttatni. Ő készíti el a portfólió értékelését).

A vizsgatanítás háromtagú **bizottsága elnökének** javasoljuk a gyakorlatért felelős egyetemi oktatót (elnöki tisztséget minden egyetemi oktatónak joga van betölteni), társaként a szakmódszertanos tanárt és a mentort.

a) A vizsgatanítás célja:

A jelölt szakmai felkészültségének, tanítói képességeinek, pedagógiai attitűdjének bizonyítása.

b) A jelölt feladatai:

A jelöltnek vizsgatanítást kell tartania: az óvoda vagy az elemi osztály valamelyik tantárgyából (a tantárgyak számbeli megoszlását a csoportokon belül az illetékes gyakorlatvezető tanár határozza meg).

A vizsgatanítás **időszakaa hatodik félév**. Az egyes vizsgatanítások pontos idejéről legkésőbb a zárótanítást megelőzően egy héttel a gyakorlatért felelős tanárt és a módszertanos tanárt **hallgatónak értesítenie kell**. A vizsgatanítások beosztását a hallgatókkal egyeztetve a mentorok készítik el. Az összesítést a csoportvezető határidőre (április 1.) továbbítja a gyakorlatvezető tanárnak, hogy a vizsgatanítások időpontjait a bizottság tagjai is rögzítsék.

A vizsgatanítás anyaga:

A vizsgatanítás tantárgyát sorsolással döntik el a 5. félév első gyakorlati találkozásán.

A vizsgatanítás tartalmát a mentor és a hallgató együtt választja meg, illeszkedve a csoport fejlettségi szintjéhez és ütemtervéhez. Törekedjenek arra, hogy az egy csoportban vizsgázók különböző tevékenységformákból vizsgálózzanak. A vizsgatanítás részletes tervezetét a hallgató a gyakorlati útmutatóban található formában **önállóan** készíti el. Egy példányát a vizsgatanítás előtt egy héttel leadja a mentorának. Majd a jóváhagyott tervezethez elkészíti a szükséges eszközöket, melyeket a foglalkozás előtt három nappal bemutat a mentorának.

A vizsgatanítás értékelése: tízfokozatú osztályzattal (legkisebb elfogadható jegy vizsgatanítás esetén a 7-es osztályzat)

Sikertelen vizsgatanítás javítására a mentorral való egyeztetés alapján adódhat lehetőség.

A vizsgatanításról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyhez kérjük csatolni a tanítójelölt által készített tervet. Ezeket együttesen kell eljuttatni a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézetéhez. A jegyzőkönyv formanyomtatványát a pedagógiai gyakorlatért felelős oktatótól kell kérni.

Szakirodalom

Adamikné Jászó Anna (szerk) 1990: A magyar olvasástanítás története, Tankönyvkiadó, Budapest.

Adamikné Jászó Anna (1992): A nyelvi tudatosság problémája az újabb olvasáspszichológiai kutatásokban. IN: Módszertani előadások. BTF, Budapest

Adamikné Jászó Anna – Kálmánné Bors Irén – Kernya Róza – H. Tóth István(2001): Az anyanyelvi nevelés módszerei, Általános iskola 1-4. osztály. Kaposvár.

Adamikné JászóAnna(2001): Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Trezor Kiadó, Budapest.

BalázsnéSzűcs Judit (1997): Azember, akióvodás, Budapest.

BalázsnéSzűcs Judit(2001): MibőlLeTT a cserbogár? Szort BT, Budapest.

Balogh Lajos (1992): A regionálisnyelvváltozatokés a nyelvi norma. In: Normatudat – Nyelvi norma. Linugistica Series, A. Studia et dissertationes. 8. MTA NyelvtudományiIntézet.

Baloghné Zsoldos Julianna (1990): ANyelvi, irodalmi, kommunikációsnevelésiprogramtantárgypedagógiája. Budapest,

Báthory Zoltán (1999): Tanulók, iskolák - különbségek. Egy differenciális tanításelmélet vázlat. Tankönyvkiadó, Budapest.

Buda Béla(1988): A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei .Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest,

Budaváriné Béres Erzsébet–Kelecsényi László Zoltán(1999): *Szövegértés –Szövegalkotás*. Corvina Könyvkiadó, Budapest.

Dankó Ervinné (2000) : Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Óvodapedagógusok, tanítók és szülők könyve a három-hétévesek fejlesztéséhez. Okker Kiadó, Budapest.

Demény Piroska (2009): Anyanyelvi nevelés óvodában és elemi osztályokban, Glória Kiadó, Kolozsvár.

Falus Iván (1998, szerk.): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Fóris Ferenczi Rita (2006): Anyanyelv-pedagógia, Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Fóris Ferenczi Rita (2008): A tervezéstől az értékelésig. Tanterv- és értékelélmélet. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Hernádi Sándor (1969): Beszédművelés a tanítóképzésben. A Tanítóképző Intézet Tudományos Közleményei, Budapest.

Hunyady Györgyné–M. Nádasi Mária(2004): *Osztályozás? Szöveges értékelés?* Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.

Kasik László – Molnár Katalin (2011): Segédanyag a portfólió elkészítéséhez, Szeged.

KernyaRóza (szerk.) (2006): Azanyanyelvnevelésmódszerei, TrezorKiadó, Budapest

Kósáné Ormai Vera (2001): A mi óvodánk. Nevelépszichológiai módszerek az óvodában. Okker Kiadó, Budapest.

Magassy László(1995): A fogalmazás tanításának elvei és módszerei. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Nagy Lászlóné (2003, szerk.): Segédanyag a tanórai megfigyelésekhez. JATEPress, Szeged.

RauscherErzsébet- KecskésEdit 2003: Anyanyelvünkazóvodában, PrologKiadó, Nagyvárad

Steele, J.L.-Meredith, K.S.- Temple, C. (1998): A kritikai gondolkodás módszereinek fejlesztése az olvasási és íráskészségen keresztül. I-VIII. Alapítvány egy Nyílt Társadalomért, Kolozsvár.

Stark Gabriella (2010): Óvodapedagógia és játékmódszertan. Státus Kiadó, Csíkszereda (162-168)

Tóth László(2002): Az olvasás pszichológiai alapjai. Debrecen.

*** 2019 Koragyermekkorai nevelés tanterve. Ministerul Educației, București.

*** 2008 A születéstől 7 éves korig történő korai fejlesztés viszonyítási alapja (az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium 2010. 05. 17-i 3851. sz. Rendelete

***A korai fejlesztés eszközeinek használatára vonatkozó szabványok és az óvodák minimális felszereltségét szabályozó normatívák (az Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium 2010. 05. 17-i 3850. sz. rendelete)

***2019 A korai nevelésre vonatkozó érvényes tanterv

***2013 Iskolai tanterv. Az Oktatási, Kutatási és Sportminisztérium 2013.03.12./3.371 sz. rendelete alapján elfogadott tanterv

MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET

A pedagógiai portfólió követelményei

A portfólió a hallgatónak a pedagógiai gyakorlat területén elért eredményeit mutatja be.

A portfólió műfaja: tematikus portfólió. Ez olyan interdiszciplináris portfólió, amelyben a hallgatók a három év során az egyes pedagógiai gyakorlatokkal kapcsolatban összegyűjtött ismereteik összegzését, tapasztalataikat, a gyakorlat során gyűjtött dokumentumokat (pl. tevékenységi tervezetek, óratervezetek, hospitálási jegyzékek, önértékelési lap, esetleg fotók, rajzok, interjúk, esszék stb.) mutatják be. Összeállítása több tantárgyban szerzett ismeretek szintetizálását követeli meg. A portfólióban a hallgató a pedagógiai gyakorlata során készített anyagokat rendszerbe foglalja, a pedagógiai gyakorlatért felelős oktatónak értékelés céljából átadja.

Alaki követelmények:

- nyomtatott és spirálozott forma a tartalomjegyzék szerint,
- esetleg mellékletekkel (fénymásolatok, fotók stb.) kiegészítve.

A portfólió célja: a jelöltnek a portfólió által bizonyítania kell, hogy képes:

- A képzés különböző területein megszerzett tudását integrálni és azokat alkalmazni;
- A munkája szempontjából lényeges tudományos-szakmai eredményeket összegyűjteni, ezek alapján óvodapedagógusi/tanítói munkáját megtervezni és megszervezni;
- A tanítás eredményességét értékelni;

- A tanítási-tanulási folyamatról, a tanulók és saját munkájáról következtetéseket megfogalmazni;
- Az eredményeket saját pedagógusi munkájában alkalmazni.

A portfólió tartalma: A portfólió dokumentumokat, esszéket és a pedagógiai gyakorlat jegyzékét tartalmazza.

Dokumentumok: A dokumentumok gyűjtése a gyakorlat ideje alatt folyamatosan történik.

1. A tanítási gyakorlat óvodai tevékenységtervezetei (az összes óvodai tanításról);
2. A tanítási gyakorlat óratervezetei (az összes iskolai tanításról);
3. Óvodai megfigyelési lapok;
4. Iskolai megfigyelési lapok;
5. Hospitálások megfigyelései;
6. Külső pedagógiai gyakorlatok értékelési űrlapjai (2db);
7. Egyéni szabad szakmai gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás;
8. Vizsgatanítás tevékenység-, illetve óratervezete (annak függvényében, hogy óvodában vagy iskolában kerül sor a vizsgatanításra);
9. Egy félévi kalendarisztikus terv;
10. Egy tanulási egység terve;
11. Egy óvodás és egy elemista gyermek megfigyelése;
12. Önértékelés;
13. Egyéb dokumentumok.

A pedagógiai gyakorlat jegyzéke:

1. Egyéni hospitálások jegyzéke
2. Csoportos megfigyelések jegyzéke
3. Tanítások jegyzéke

Esszé:

1. Külső pedagógiai gyakorlat értékelő esszéi (2db)
2. Egyéni szabad szakmai gyakorlat értékelő esszéje
3. Összefoglaló esszé

A portfólió szerkezete: Címlap, tartalomjegyzék, áttekintés, dokumentumok, a pedagógiai gyakorlat jegyzéke, esszék, összegzés.

(1) Címlap:

- az egyetem, szak és tagozat pontos neve, címe
- cím: Pedagógiai portfólió
- a hallgató neve, évfolyama (pl. 2009–2012)

(2) Tartalomjegyzék: a portfólió (3), (4), (5), (6) és (7) egységének oldalszámát, valamint ezen egységek – a jelölt által kialakított –alegységeinek címét és oldalszámát tartalmazza.

(3) Áttekintés: rövid (egy oldalas), tájékoztató jellegű írás, melyben a hallgató ismerteti:

- felsőoktatási életútját (mikor kezdte tanulmányait, miért választotta ezt az intézményt és az adott szakot);
- miért döntött úgy, hogy pedagógusi szakképesítést szerez (mi motiválta erre, mi a célja a végzettséggel, óvodában vagy iskolában dolgozna szívesebben);
- melyek azok a tantárgyi, módszertani, pedagógiai és pszichológiai területek, amelyek a képzés és a gyakorlat alatt leginkább foglalkoztatták, s miért.

(4) Dokumentumok: A dokumentumokat a hallgató a fent megjelölt rendezőelv szerint egységbe rendezi. Az egységeket számozza és minden egységnek címet ad (pl. 1. A tanítási gyakorlat óvodai tevékenységtervezetei). Minden egységen belül a dokumentumokat is sorszámmal kell ellátni. A Dokumentumok című portfóliórész első oldalán összefoglaló táblázatban jelezni kell hány dokumentumot tartalmaz a portfólió, hány egységet, valamint az egyes egységeken belül hány dokumentum található. Minden egység első oldalán összefoglaló táblázatban fel kell tüntetni az egység címét, az adott egységbe sorolt dokumentumok számát (db), elkészítésük idejét, illetve a kapott jegyet (minősítést)

(5) A pedagógiai gyakorlat jegyzéke: A pedagógiai jegyzék része az útmutatónak (15-ös számú melléklet). A gyakorlati jegyzék féléves leosztásban tartalmazza a hospitálások, megfigyelések és tanítások aláírt jegyzékeit.

(6) Esszé: A három év alapképzés ideje alatt a hallgatóknak négy esszét kell írniuk: Az első év végén (ősszel) külső intézményben végzett két hetes gyakorlat tapasztalatait a *harmadik félévben* kéri tőlük számon. A külső pedagógiai gyakorlatról *ötödik félévben* is esszé formájában kell beszámolniuk. Egyéni szabad szakmai gyakorlatukat a hallgatók a három év alapképzés ideje alatt bármikor elvégezhetik, amikor alkalom adódik rá. Erről esszé formájában hatodik félévben kell beszámolniuk. Az alapképzés végén a hallgató összefoglaló esszé formájában elemzi és értékeli saját pedagógussá válásának eredményeit, tapasztalatait. (lásd: útmutató az esszé készítéséhez)

(7) Összegzés: Rövid (egy oldalas), átfogó és összegző megállapításokat tartalmazzon arra vonatkozóan:

- mit várt el és mit kapott a képzéstől;
- hogyan ítéli meg a teljes képzés és ezen belül külön a gyakorlat szerepét saját pedagógussá válásának folyamatában;
- egyéb megjegyzés, amit a témával kapcsolatban fontosnak tart.

A portfólió értékelése: Az értékelési szempontokon keresztül a bíráló azt vizsgálja, milyen mértékű a gyakorlaton tapasztaltak, a gyakorlat során elvégzett tevékenységek elemzésének mélysége, milyen mértékű a pedagógusjelölt önismerete, saját munkájával és személyiségével kapcsolatos kritikája. Értékelési szempontok:

1. a portfólió struktúrája (a dokumentumok és az esszék kapcsolata, kongruenciája, egységesség, a részek aránya és kapcsolata);
2. a dokumentumok rendszerének alkalmassága a fejlődés jellemzésére, a dokumentumok összerendezése (célnak való megfelelés, logikusság, áttekinthetőség, változatosság);
3. a dokumentumok minősége (célnak való megfelelés, kidolgozottság, alaposság, szakmai hitelesség, pontosság, tudományosság, a módszertani kultúra változatossága);
4. az esszék áttekinthetősége, világos szerkezete, érthetősége, logikussága, műfaji megfelelése, koherenciája;
5. az esszében bemutatott elemzés, értékelés tartalmi adekvátsága, relevanciája, reflektivitása, mélysége, kidolgozottsága;
6. az esszék fogalomhasználata (szakmai megfelelés, pontosság);
7. a portfólió anyagainak nyelvi és formai megformáltsága (a megfogalmazás gördülékenysége, változatossága, nyelvhelyesség, helyesírás, kivitelezés, esztétikusság, a megjelenés gondossága).

*Útmutató az esszé készítéséhez.*⁴

Az esszé írásakor a megfelelő dokumentumokra mint tényekre kell hivatkozni. Az esszé részei:

Bevezetés: az esszé egyetlen kötelező része. Rövid (maximum másfél oldalas) rész, amelyben a hallgatónak ismertetnie kell:

- az iskolatípust / óvoda típusát, tanulói létszámot;
- a hallgató által tanított csoportot / osztályt (milyen csoport/ hányadik osztály, létszám);
- a tanított gyermekek szociális összetétele (átlagos és speciális jellemzők);
- a gyermekek tanulmányi teljesítménye (átlag, kiugró eredmények).

Fontos: az esszében pontos személyazonosítást lehetővé tevő név nem szerepelhet!

Tartalom: Az esszé további részei szabadon alakíthatóak. Ezen részek írását segítik a következőkben ajánlott szempontok és kérdések.

Szempontok:

1. felkészülés a gyakorlatra;
2. célok a gyakorlat előtt, kezdetén és folyamán;
3. pedagógusi kompetenciák és célok;
4. a tevékenységek tanulságai;
5. az iskola / óvoda mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése;
6. pedagógusi kompetenciák fejlődése különböző tevékenységek által.

1. **Felkészülés a gyakorlatra:** Hogyan készült a gyakorlatra? Felelevenített-e különböző (az elméleti képzés során elsajátított) ismereteket a felkészülése során? Ha igen, miért éppen ezeket? Ezek melyik elsajátítandó pedagógusi kompetenciákat érintik?
2. **Célok a gyakorlat előtt, kezdetén és folyamán:** a gyakorlat kezdete előtt megfogalmazott-e a tanítási-tanulási folyamattal, a tanító-diák kapcsolattal, bármilyen tevékenységgel kapcsolatos célokat? Milyen mértékben sikerült az előzetes célokat a gyakorlat alatt továbbra is célként tartani? A megvalósításuk eszközrendszerében történt-e változás a gyakorlat alatt? Milyen bizonyíték van erre a dokumentumokban? Ha elvetett előzetes célokat, miért tette? Célrendszere milyen célokkal egészült ki a gyakorlat folyamán? A folyamatcélok miként kapcsolódnak az elsajátítandó pedagógusi kompetenciákhoz? Milyen bizonyíték van erre a dokumentumokban?
3. **Pedagógusi kompetenciák és célok:** A cél és az adott pedagógusi kompetencia kapcsolatának jellemzése szervesen beépíthető a célokról írtakba. A hallgató azonban dönthet arról is, hogy ezeket külön esszérészben tárgyalja. Mindenképpen érdemes arra fókuszálni, hogy a célok milyen viszonyban voltak egymással, miként határozták meg a hallgató tevékenységeit, ha kellett, miként változtatott ezeken a kapcsolatokon.

⁴Kasik László – Molnár Katalin (2011): Segédanyag a portfólió elkészítéséhez. Szeged.(9–170) –alapján átdolgozott változat

Mindenképpen fogalmazza meg: miben kell még fejlődnie az eredményesebb, hatékonyabb óvónői / tanítói munka érdekében (az eredményesség, hatékonyság értékelése során önmagát, a gyakorlat során mutatott munkáját tekintse kiindulási alapnak)

4. **A tevékenységek tanulságai:**A tartott tevékenységek elemzési szempontjai közül mindenképpen érdemes a következő kérdésekre figyelni: Indokolja meg, miért éppen ezt az intézményt (tábort, játszóházat stb.) választotta? Pedagógussá válásában milyen állomásként értelmezi ezt a tevékenységét? Milyen stratégiákat, módszereket, eljárásokat és eszközöket alkalmazott a tevékenységei során? Miért éppen ezeket? Mi az, amiben jelentősen fejlődött, s mi az, ami még csiszolandó? Milyen iskolán kívüli tevékenységeket segített? Milyen oktatási-nevelési lehetőségeket lát ezekben? Milyen szerepet vállalt a különböző rendezvényeken? Miként járultak hozzá a rendezvények a gyermekek személyiségfejlődéséhez és miként a saját pedagógusi fejlődéséhez? Milyen szempontok alapján elemezte egy-egy tanuló vagy az osztály különböző sajátosságait? Miként járultak hozzá a megfigyelés eredményei az osztállyal való kapcsolatához? Milyen hivatalos dokumentumokból tájékozódott arról, mi jellemzi az iskola nevelési koncepcióját?
5. **Az iskola /óvoda mint szervezet rendszereinek megismerése:** Azon tevékenységeire gondoljon, amelyek célja az intézmény működését meghatározó hivatalos dokumentumok és az intézmény mint szervezet egyes egységeinek megismerése volt. Gondolunk itt elsősorban a törvényi rendeletekre, a pedagógiai programra, továbbtanulással kapcsolatos mutatókat tartalmazó dokumentumok. A szervezet működésének elemzése leginkább ezen területek megismerése alapján lehetséges: szülői munkaközösség, tantestület, vezető tanács, az iskola / óvoda kapcsolata külső szervezetekkel
6. **Pedagógusi kompetenciák fejlődése különböző tevékenységek által:**Az eddigi pontoknál szükség volt a leírtakat összekapcsolni az elsajátítandó és fejlesztendő pedagógusi kompetenciákkal. Mindemellett a hallgató külön részben kiemelheti azokat a tevékenységeket, amelyek leginkább hozzájárultak egy-egy kompetencia fejlődéséhez. Néhány lehetséges elemzési szempont, kérdés kompetenciánként:
Személyiségfejlesztés: Miként vette figyelembe a tevékenysége során a gyermekek egyéni fejlődési jellemzőit? Miként kezelte az osztályon belüli egyéni különbségeket?

Tanulóközösségek alakulásának segítése, fejlesztése: Miként győződött meg az osztály, mint csoport fejlődési sajátosságairól? Milyen konfliktusokat azonosított? Hogyan kezelte a konfliktusokat?

A pedagógiai folyamat tervezése: Milyen elvek alapján tervezte meg saját tevékenységeit? A tervezés során milyen segítséget kapott mentorától, hallgatótársaitól? Miként tudta ezeket beépíteni saját elképzeléseibe?

A szaktudományi tudás felhasználásával a tanulók műveltségének, képességeinek és készségeinek fejlesztése: Miként fejlesztette a gyermekek kognitív kompetenciáit? Ezen belül mely területekre helyezte a hangsúlyt? Miként törekedett a tantárgyi koncentrációra?

Az egész életen át tartó tanulás megalapozása: Milyen információszerzési lehetőségeket kínált és ajánlott a gyermekeknek a tanítási-tanulási folyamat során? Miként segítette a tanulás tanulását? Milyen módszereket alkalmazott annak érdekében, hogy a megszerzett ismeretek mindennapokban való alkalmazásának lehetőségét felismerjék a gyermekek?

A tanulási folyamat szervezése és irányítása: Milyen tanítási-tanulási formákat alakított ki tevékenysége során? Milyen kommunikációs technológiákat alkalmazott és milyen tanulási környezetet alakított ki gyakorlata alatt?

Pedagógiai értékelés: Hogyan, milyen eszközökkel és formákkal értékelte a gyermekek tanulmányi teljesítményét, személyiségfejlődését? Hogyan viszonyult egymáshoz értékelése és tanításának eredményessége? Önmagát milyen módon értékelte, értékelte?

Szakmai együttműködés és kommunikáció: Mely területen és milyen kapcsolatot alakított ki a gyermekekkel, szüleikkel, az iskolai közösséggel gyakorlata során? Milyen fórumokon volt kapcsolatalakításra alkalma?

Elkötelezett szakmai fejlődés, önművelés: Pedagógiai tudásának rétegei közül melynél érzi leginkább és melynél legkevésbé biztosnak ismereteit, készségeit? Volt-e szüksége módszertani, pedagógiai, pszichológiai szakirodalom olvasására, a tanultak felelevenítésére? Miként értelmezi az elmélet és a gyakorlat összekapcsolását?

Lezárás: Önreflexió

Az esszé lezárásaként érdemes néhány önreflektív gondolatot megfogalmazni. Melyek azok a személyiségjellemzői, amelyek segítették a gyakorlat teljesítésében, s melyek azok, amelyek csiszolása még szükséges az eredményesebb munka érdekében? Milyen képességek, készségek határozták meg leginkább munkáját? Miként értelmezte és dolgozta fel azt, ha valami nem úgy sikerült, ahogyan tervezte? Ismertesse, milyen változáson ment át pedagógusi tudása. Melyek azok a fogalmak és összefüggések, amelyeket pontosabban lát, s melyek azok, amelyeket nem? Mit kell tennie ahhoz, hogy az egyes területeken még hatékonyabb legyen?

2. MELLÉKLET

Szemponatok a gyermek megfigyeléséhez

1. A gyermek neve, osztálya, a megfigyelés időpontja.
2. Követi-e a pedagógus utasításait? Az elfogadás motívuma(i), (tekintély, kötődés, félelem, egyéb).
Kapcsolatteremtés kötött szituációban (gesztus, mimika, hangsúly stb.). Kapcsolatteremtés kötetlen szituációban. A pedagógus értékelő tevékenységéhez való viszonyulás – viselkedés, jutalmazás, büntetés közben.
3. Milyen tevékenysége(ke)t választ és végez szívesen?
Milyen formában választ (határozott kérdés, elfogadás, önállóság foka stb.)?

Az aktivitás alakulása (akarat, szabálytudat érvényesülése vagy hiánya). A megismerő lelki funkciók jellemzői a gyermeki tanulás folyamatában⁵(figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás).
4. Tapasztalható-e, hogy a gyermek tartós figyelemmel követi (valamelyik) társát? Írja le a szituációt!
Használja-e mintául valamelyik társa cselekedeteit? Tapasztalható-e negatív példával való azonosulás? Tárja fel okait!
5. A gyermek viselkedése játékhelyzetben.
Önálló tevékenységének jellemzői.
6. Összegzés, személyes benyomások (eseményekről, mozzanatokról stb.)

⁵Tanulmányozásra, tájékozódásra a következő forrásmunkát ajánljuk: Serfőző Mónika–Vörös Anna: A szöveges értékelés alapja: a tanuló megismerése. In.: Hunyady Györgyné–M. Nádasi Mária: *Osztályozás? Szöveges értékelés?* Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest, 2004. 44–61).

3. MELLÉKLET

Szemponatok a pedagógus munkájának megfigyeléséhez

A pedagógus munkarendje (érdeklődjön!) Mennyi időt tölt az iskolában? (tanítás, tanórán kívüli tevékenységek). Milyen az órabeosztása? Mikor, mettől-meddig ügyeletes?

1. **A nevelői magatartás**

- A gyermekekkel való kapcsolata – tanórán, tanórán kívül.
- Konfliktusmegoldó tevékenysége.
- Ismeretátadási beállítottsága.
- A tanítás-tanulás vezetésének módja.
- Kérdéstechnika.
- Ellenőrzés, értékelés módjai.
- A gyermek önálló tanulásának segítése.
- Pedagógus-attitűd.
- A pedagógus személyiségének és alkalmazott módszereinek, eszközeinek összefüggése.
- Beszédének jellemzői, metakommunikációja.

4. MELLÉKLET

Szemponatok a csoportos megfigyelési feladatokhoz

I. A tanító munkájára vonatkozó megfigyelések:

Figyelje meg:

- Hogyan keltette fel a pedagógus a tanulók érdeklődését a tananyag iránt?
- Milyen módon történt a tényanyaggyűjtés?
- Miként szolgálták a tényanyag elemzését a tanítói kérdések?
- Milyen módon irányította a nevelő a tanulók figyelmét?
- Hogyan történt az ismeretek általánosítása és azok rögzítése?
- Milyen alkalmazási lehetőségekre került sor?
- Hogyan ellenőrizte, értékelte a tanulók munkáját?
- Milyen tanulásszervezési módokkal találkozott a látott órán?
- Milyen oktatási módszerek alkalmazására került sor?
- Hogyan történt a szemléltetés?
- Milyen taneszközöket használt az órán?

II. A tanulók tevékenységére vonatkozó megfigyelések:

- Megfelelő volt-e a tanulók motiváltsága a tanórán? Miért?
- Hogyan történt figyelmük fejlesztése a tevékenységek során?
- Milyen gondolkodási műveletek működtetésére került sor?
- Hogyan hatott a tanórai munka a tanulók érzelmeire?
- Hogyan segítette a tanulók munkálkodása a feladatmegoldó képességeik fejlődését?
- Milyen feladatok járultak hozzá a tanulók önálló ismeretszerzésének alakulásához?
- Hogyan történt meg a tanórán a tanulók egyéni képességeihez, érdeklődéséhez igazodó differenciálás?

5. MELLÉKLET

Általános szempontok a tanóra/óvodai tevékenység megfigyeléséhez

1. Az óra tanulási céljai, megvalósulásuk

- Milyen szerepe van az órának az adott témával foglalkozó tanulási folyamatban?
- Mit kívánt megoldani, megvalósítani a tanító/óvónő?
- Milyen kapcsolat van a tervezett célok és a megvalósulás között? Minek tulajdoníthatóak az eltérések?
- Mi az, amire vissza kell térni? Mire lehet a továbbiakban alapozni?

2. A tanítási óra tartalma, szerkezete, időarányai

- A tanítói/óvónői magyarázat mennyire felel meg a tananyagnak és a tanulók megértési igényeinek?
- Hogyan kapcsolódik az új tartalom a tanulók előzetes tudásához?
- Megfelelő volt-e a készségek, képességek, jártasságok fejlesztését szolgáló tevékenységek tartalma és sorrendje?
- Milyen képességeknek, magatartási szokásoknak a fejlődését segítette elő a tanóra?
- Melyek voltak a tanóra csomópontjai, milyen szerkezeti egységek épültek köréjük?
- Jutott-e elegendő idő az egyes szerkezeti egységek eredményes megvalósulására?

3. A tanulás közvetlen irányítása a tanító/óvónő és a tanulók interperszonális kapcsolatában

- Hogyan valósult meg az órán a tanító/óvónő és a tanulók közötti kommunikáció: a kezdeményezés, (indítás, felhívás), reagálás (válasz), reflexió (elfogadás, megerősítés a tanulói kezdeményezés kiaknázása, elutasítás)?
- Milyen arányban oszlott meg a tanító/óvónő és a diákok kommunikációja, kezdeményezése? (Vajon minek köszönhető ez az arány?)
- Milyen mértékben voltak szakszerűek, célszerűek, érthetőek és ösztönzőek a tanító/óvónő kérdései?
- Hogyan viszonyul/ítéli meg a tanító/óvónő a tanulók tévedéseit? (Milyen következményei vannak ennek a viszonyulásnak?)
- Hogyan reagálnak a tanulók a tanító/óvónő kezdeményezéseire? (figyelemmel, érdeklődéssel, aktivitással, unalommal, közönnyel stb.) Mi lehet ennek az oka?
- Mozgósítja-e a tanító/óvónő a tanulók korábbi ismereteit?

4. A tanulás közvetett irányítása

- Hogyan készíti elő, szervezi meg a tanító/óvónő a tanulók csoportos vagy egyéni munkáját?
- Van-e elég idő a feladatok végrehajtására?
- Ha differenciált munkát végez a tanító/óvónő, mi a differenciálás szempontja, hogyan szervezi meg a differenciált munkavégzést, a feladatok alkalmasak-e a differenciálásra?
- Hogyan ellenőrzi, értékeli a tanulók munkáját?

5. A tanítási óra légköre

- Milyen hangulatban zajlanak az óra eseményei?
- Melyek az óra hangulatának domináns hatótényezői (az óra témája, taneszközök, munkaformák, a tanító/óvónő személyisége, az osztály közösségének szokásai)?
- Hogyan függ össze az óra a tanító/óvónő személyiségének, attitűdjének jellemzőivel?
- Milyen a tanító/óvónő óravezetési stílusa?
- Hogyan alakul az órán az aktív és passzív tanulók aránya? (Mi lehet az oka?)
- Mi jellemző a tanulók kapcsolatára (együttműködés, versengés, közöny, agresszív magatartás)? Mennyire képesek egymásra figyelni, a másik véleményét meghallgatni?
- Mit tanulhatnak meg ezen az órán a tanulók a tananyagon kívül?

6. MELLÉKLET

Reflektálás a megtartott órára (önértékelés)

(a kérdéssorra az órát követően, szóban kell válaszolni)

1. Melyek voltak a céljaim? Mit valósítottam meg belőlük, mit nem? Vajon miért nem értem el valamelyik célokat?
2. Melyek voltak azok a konkrét helyzetek, amikor lemondtam előzetes elképzelésemről! Mi késztetett erre? Min kellett változtatnom? (kérdésfeltevés, módszer, tanulásszervezés stb.)
3. Melyek voltak azok a konkrét helyzetek, amikor rájöttem, hogy váltanom/változtatnom kell, de nem voltam képes erre? Mi akadályozott a döntésben, változtatásban?
4. Mi volt az, amire előzetesen nem számítottam? Hogyan reagáltam rá?
5. Sikeresnek tartom-e az órát? Miért?
6. Mi az, amire csak a tanóra/foglalkozás megbeszélésekor jöttem rá?
7. Ha megismételhetném, min változtatnék?
8. Ha a következő órát én tartanám, mire kellene figyelnem? (mire kell visszatérni, mire alapozhatok?)
9. Melyek az óra legfontosabb tapasztalatai? Mire kell figyelnem a továbbiakban?
10. Melyek tanítóként/óvónóként az erős pontjaim?
11. Melyek tanítóként/óvónóként a gyenge pontjaim?

Önértékelő lap⁶

(a pedagógiai gyakorlat végén kell kitölteni)

Töltse ki az alábbi táblázatot!A megítélésnél a számok a következő jelentéssel bírnak: 1 = elégtelen, 2 = elégséges, 3 = átlagos, 4 = jó, 5 = kitűnő. Ítéletét x jelöléssel jelezze!

	1 (elégtelen)	2 (elégséges)	3 (átlagos)	4 (jó)	5 (kitűnő)
A gyakorlat elvégzésére irányuló előzetes motivációm.					
A feladat elvégzéséhez szükséges előzetes ismereteim.					
A gyakorlat hasznossága szakmai fejlődésem szempontjából.					
A gyakorlat ideje alatt kapcsolatom a gyerekekkel.					
A gyakorlat ideje alatt kapcsolatom a felnőttekkel / munkatársakkal					
Munkakapcsolatom a hallgatói csoport tagjaival.					
Motivációm a feladatokhoz szükséges további					

ismeretek megszerzésére.					
Elvégzett munkám során törekvésem az új ismeretek megszerzésére.					
A gyakorlat alatt elvégzett munkám mennyisége.					
A gyakorlat alatt elvégzett munkám minősége.					

7. MELLÉKLET
ÉRTÉKELÉSI ŰRLAP EGYÉNI KÜLSŐ PEDAGÓGIAI GYAKORLATHOZ⁷

A hallgató neve:

Iskola/Óvoda:

Mentor:

Osztály/Csoport:

Téma:

Időpont:

Megjegyzés: 4 – a legjobb minősítés, 1 – a leggyengébb minősítés

<i>Pedagógiai képességek</i>	1.tevékenység	2. tevékenység	1 óra	2.óra
1. szaktudományos felkészültség	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
2. módszertani felkészültség				
3 kérdéskultúra				
4. előadói képesség, érvelési képesség, magyarázat, érthetővé tétel				
<i>Az óra tervezése, előkészítése</i>				
5. a részletes követelmények meghatározása/a célok tudatosítása				
6. a tananyagnak megfelelő, logikus órafelépítés				
7. arányos időbeosztás				
8. a tartalomnak és a követelménynek megfelelő tevékenységek, feladatok				

⁷ Fóris-Ferenczi Rita (2011) kézirata alapján, átdolgozott változat

9. kapcsolódás a tanulók közvetlen tapasztalataihoz, előzetes tudásához				
10. a tartalomnak és a követelménynek megfelelő módszerek, változatosság				
11. életkori sajátosságához való alkalmazkodás				
12. a később tanulandók előkészítése				
<i>Az óra vezetése</i>				
13. motiválás, érdeklődés felkeltése, figyelemfenntartás az óra elején, az óra csomópontjain				
14. a tanulók tevékenységének irányítása				
15. a munkaformák változatossága				
16. reakció a tanulói kérdésekre, véleményekre				
17. tudatos ismétlések, rendszerezések, összefoglalás az óra csomópontjain, az óra végén				
Összesen:				

A mentor aláírása,

Értékelési szempontok

<i>Szaktudományos felkészültség</i>	
Elégtelen (1 pont)	Nem készült fel az órára, súlyos tárgyi tévedések a tartalommal kapcsolatban, nyelvhelyességi, helyesírási hibák, tankönyvi részlet félreértett, igénytelen/átgondolatlan alkalmazása
Elégséges (2 pont)	Tájékozott a tananyagban, viszont koncepció-nélküliség jellemzi a tananyag megközelítését Irodalomóra (példák: súlypontosan ismeretátadásra épít; nem problematizál; el-eltávolodik a szövegtől; túlnyomóan „zárt” pedagógiai kérdésekkel dolgozik, egyoldalúan szerzőközpontú megközelítést alkalmaz, a szövegtől független „műelemzési rituálékat” működtet, stb. Nyelvi óra: öncélúan grammatizál, mellőzi a szövegszemléletet és a funkcionális megközelítést, elszigetelten közelíti meg a nyelvi kategóriákat, elemeket, elméleti következtetéseket von le néhány példa alapján
Jó (3 pont)	Tájékozott a tananyagban, a szöveghez való viszonya bizonyítja, hogy előzetesen foglalkozott a témával/szöveggel; elbizonytalanodik olyan kérdésekben, amelyekre előzetesen nem lehetett felkészülni
Jeles (4 pont)	Otthonos a tananyagban, biztonsággal kezeli a szaktudományos háttérrel (még akkor is, ha tananyagon kívüli kérdés merül fel)

<i>Módszertani felkészültség</i>	
Elégtelen (1 pont)	Frontális előadás, elméleti magyarázat túlsúlya indokolatlanul, a tanulókkal való kapcsolattartás teljes

	hiánya, a problémaészlelés hiánya
Elégséges (2 pont)	Tanári dominanciájú módszerek túlsúlya indokolatlanul, reprodukálás elvárása a tanulóktól, zárt tanári kérdések túlsúlya, inkoherecia a tartalom (tananyag), a tanóra célja és a módszerválasztás között; üresjáratú didaktizmus (tökéletes módszerhasználat tartalmi súly nélkül); bizonytalanság/fásultság/határozatlanság az óravezetésben
Jó (3 pont)	Törekvés a tanulói tevékenységet előtérbe állító módszerek választására, a tanári és tanulói tevékenység megfelelő ötvözése (ráérez arra, hol van szükség kiegészítésre, magyarázatra) Alkalmazza az egyéni, illetve csoportmunkát, de nem világosak a feladatok, nem szervezi meg a munkát, kiengedi a kezéből az irányítást (pl. idő), nem értékkel
Jeles (4 pont)	A módszer tudatos megválasztása a tartalomnak, követelménynek és helyzetnek megfelelően, a tanulói tevékenységek (munkacsoport, egyéni munka) megszervezése, irányítása és értékelése, határozottság és átláthatóság (a tanuló számára is világos, hogy mit, mikor, miért kell csinálni) az óravezetésben

<i>Kérdéskultúra</i>	
Elégtelen (1 pont)	Zárt, eldöntendő kérdésekkel, reprodukív feladatokkal dolgozik, kérdései többnyire szuggesztívek, sugalmazóak
Elégséges (2 pont)	A kérdések megfelelnek a feladathelyzetnek, de folyamatosan újrafogalmazza őket, ismétli, ő maga válaszolja meg őket, rendszeresen megismétli a tanulók válaszait
Jó (3 pont)	A kérdések megfelelnek a feladathelyzetnek, gondolkodtató jellegűek, de többnyire nem felelnek meg a tanulók értelmi színvonalának; nincs elég idő a gondolkodásra; a tanárjelölt csak azokkal a tanulókkal

	kommunikál, akik többször jelentkeznek; az osztály bizonytalanságban marad a válasz elfogadhatósága szempontjából (minden választ elfogad, nem derül ki, hogy melyik válasz nem fogadható el, és miért stb.)
Jeles (4 pont)	A kérdések megfelelnek a feladathelyzetnek, gondolkodtató jellegűek, rugalmas kérdezőmód (kérdéskorrekció, ha kiderül, hogy a kérdés túl bonyolult), időt ad a gondolkodásra, esetleg írásban/egyéni munkában kéri a választ, jól reagál a válaszokra, beépíti a beszélgetés menetébe, helytelen válasz esetén érveket, indoklást kér, tovább kérdez a tévedés tudatosítása érdekében, több véleményt meghallgat stb.

<i>Előadói, érvelési képesség, magyarázat, érthetővé tétel. összefoglalás</i>	
Elégtelen (1 pont)	Indokolatlanul és hosszasan beszél (akkor is, ha nincs arra szükség); nem tart kapcsolatot a hallgatósággal, beszéde logikátlan, szerkesztetlen, nem fejezi be a mondatot A magyarázat, bemutatás öncélú Kikerüli/nem veszi észre a problematikus helyzeteket, nem válaszol a tanulói kérdésekre
Elégséges (2 pont)	Biztos abban, amiről beszél, az előadást/magyarázatot tudatosan iktatja be, de elvont, nem kerül tanulóközelbe; nincsenek kézzelfogható példák stb.; 10 percnél többet beszél; Az összefoglaló/rendszerező jellegű ismétlések elmaradnak, nincs csomópontképzés, összefoglalás (minden összefolyik)
Jó (3 pont)	Az előadás/magyarázat beiktatása indokolt (máshonnan nem hozzáférhető, felkelti az érdeklődést, bevezető jellegű, a magyarázat értelmező, összefoglaló); a beszéd

	<p>követhető a tanulók számára, a felvezetés kapcsolódik a témához, a tanulók előzetes tudásához, de szerkezetileg szétesik (pl. nem explicit a beszéd struktúrája: a téma bejelentése, kifejtése, összegzés, világos kifejtés), nem sikerül fenntartani a figyelmet</p> <p>Az összefoglaló/rendszerező jellegű ismétlések nem épülnek a tanulói tevékenységre (például attól függetlenül, hogy a tanulók milyen következtetésre jutottak azt mondja el/írja fel táblavázlatként, amit az óravázlatban tervezett).</p>
Jeles (4 pont)	<p>Indokolt előadás/magyarázat, érdekes, kapcsolódik a témához, logikailag jól felépített, világos kifejtés, összegzés, kapcsolattartás a hallgatósággal</p> <p>Az összefoglalás/rendszerezés az óra valós tapasztalataira épül</p>

8. MELLÉKLET

MEGFIGYELÉSI LAP

ISKOLA/ ÓVODA/HELYSZÍN:

Mentor -óvónővagy-tanítóneve:

A hallgató neve:

DÁTUM/óra:

Osztály/csoport:

Gyermeklétszám:

1. Atevékenység témája.....

2. Atevékenység/órarészletes követelményei

2.1.

2.2.

2.3.

2.4.

3. Módszerekélejárások

3.1.

3.2.

3.3.

4. Didaktikai eszközök, források

4.1.

4.2.

4.3.

5. Atanító/ óvónő(a mentor) aláírása:

6. Atevékenységen / órántapasztaltak:

A foglalkozás mozzanatai	A témafeldolgozása(egységeleírása)		Megfigyelések, megjegyzések	
	pedagógus	diákok	+	-
Példa: I. A foglalkozás	Csoportmunka előkészítése: hármascsoport	A gyermekek hármascsoportokba elfoglalják helyüket a	A pedagógus többször iscsendreintőket,	rövid, hangosutasítások,

egszervezése	okszervezése	munkaasztaloknál, előkészítésközveiket	sürgeti az előkészületeket –	kicsiterősz akosstílus.

9. MELLÉKLET

Tananyagot kijelölő lap

<i>Időpont:</i>	
<i>Mentor:</i>	
<i>Hallgató:</i>	
<i>Tantárgy:</i>	
<i>Téma:</i>	
<i>A téma előzménye:</i>	
<i>A tevékenység célja:</i>	
<i>A tevékenység típusa:</i>	
<i>Nevelési feladatok:</i>	
<i>Eszközök:</i>	
<i>Szervezeti keretek/ javaslatok</i>	

<i>Munkaformák:</i> (csoportos, mikro csoportos, egyéni)	
Tanulmányozásra javasolt irodalom	

10. MELLÉKLET

ÓRATERVEZET MINTA

- Jelölt neve:**
- Mentor- tanító neve:**
- Osztály:**
- Időpont:**
- Tantárgy:**
- Az óra témája:**
- Az óra típusa: (Új ismereteket feldolgozó óra (képességalkotó), rögzítő-rendszerítő óra (ismétlő), alkalmazó-begyakorló óra, ellenőrző – értékelő óra, vegyes (kombinált óra)**

- *Általános kompetenciák/Fejlesztési követelmények:**
- *Sajátos kompetenciák/Részletes követelmények:**
- Stratégiák/módszerek, szervezési formák:**

**Visszacskatolás a tanterve, a kalendarisztikus tervre*

Idő	Az óra mozzanatai	Műveltesített követelmények	Tanulási tevékenységek/ tartalom	Módszerek, szervezési formák, eszközök	Értékelés/ Megjegyzések
	1. Ráhangolódás/motiváció 2. Jelentésteremtés 3. Reflexió, összegzés	A tanuló szemszögéből fogalmazzuk meg. Konkrét, cselekvést kifejező igéket használunk, Mérhető teljesítményt ír körül.	A tanulási tevékenységekben kell a konkrét feladatokat megtervezni (ezt le is kell írni úgy, ahogy elhangzana kérdésként/feladatként az órán. Ha a feladat a tankönyvből származik, csak	Az alkalmazott módszereket, tanulásszervezési eljárásokat a (munkaformát), a források/didaktikai eszközök a szemléltető	

		Tartalmazza a módszereket és eljárásokat, melyek segítségével a tanulói tevékenység megvalósul.	jelöljük (pl. 25/1)	anyagokat, kötetet, szövegek címét tartalmazza	
--	--	---	---------------------	--	--

Az óra minden mozzanatához tudatosítjuk, hogy a tanuló „miért és mit tanul” adott szakaszban (ezt jelölik a műveletesített követelmények)

A három nagy mozzanat közül a jelentésteremtés ugyanaz akar lenni, mint az „új lecke” (de itt az a lényeg, hogy a tanuló megértse a szóban forgó témát, tartalmakat), a reflexió pedig az összegzés, a tapasztalatok tudatosítása.

A tartalmak maga a téma, azok az ismeretelemek, amelyeknek a megértése/beépítése az óra lényege. Ha valaki nem tud lemondani magáról (mint tanítóról), megtervezheti a tanítói tevékenységeket is, és ebbe építheti be a tartalmi kérdéseket.

A tanulási tevékenységekben kell a konkrét feladatokat megtervezni (ezt le is kell írni úgy, ahogy elhangzana kérdésként/feladatként az órán. Ha a feladat a tankönyvből származik, csak jelöljük (pl. 25/1)

A módszerek az alkalmazott módszereket, tanulásszervezési eljárásokat a (munkaformát), a források/didaktikai eszközök a szemléltető anyagokat, kötetet, szövegek címét tartalmazza. Ezt esetenként be lehet építeni a tanulási tevékenységek rovatba: pl. Munkacsoport (4 fő, vegyes csoportok, csoportképzés számolással), Feladatok: Konkrétan: mi a kérdés, feladat stb. A házi feladatot is fel kell tüntetni, a **táblavázlatot pedig külön lapra kell írni**. Minden óravázlatot írjon alá a mentor!

11. MELLÉKLET ÓVODAI INTEGRÁLT TEVÉKENYSÉG TERVE⁸

Minta

Időpont:

Óvoda:

Óvónő (k):

Csoport:

Integrált tapasztalati területek:pl. nyelv és kommunikáció területe, tudományok tapasztalati terület, esztétikai és kreativitás tapasztalati terület, pszichomotoros terület

Tantervi témakör: *Hogyan fejezzük ki érzelmeinket?*

A hét témaköre:

A nap témaköre:

A tevékenység témája:*megjelöljük külön a tapasztalati területek témáit*

A tevékenység típusa:*tapasztalati területek szerint (új ismereteket feldolgozó, készségeket fejlesztő)*

A tevékenység megvalósítási módja:*tapasztalati területek szerint*

Sajátos kompetenciák/ részletes követelmények:*(tapasztalati területek, ill. szabad tevékenységek szerint)*

Módszerek és eljárások:

Felhasznált didaktikai eszközök:

Szemléltető anyag:

Eszközök a sarkokban:

Értékelési rendszer:

⁸Stark Gabriella (2010): Óvodapedagógia és játékmódszertan. Státus Kiadó, Csíkszereda (162-168)

Értékelés típusa:

Értékelés módszerei:

A tevékenység időtartama:

Felhasznált szakirodalom:

A tevékenység menete

Megjegyzés (a hallgatóknak): A tevékenység menetének bemutatásakor ajánlatos egyetlen táblázatot használni (főként, ha tapasztalati területet integrálunk – lásd a. változat), a didaktikai mozzanatoknál jelöljük meg az átmeneteket is egyik tevékenységből a másikba. A szabad tevékenységek esetén ajánlatosabb a b. típusú táblázatot használni. A terv végén módszertani útmutatást is megfogalmazhatunk az átmenetek, ill. az integrálás megvalósítására vonatkozóan.

a.tapasztalati terület szerinti tevékenység

Sor szám	A tevékenység mozzanatai	A tanítási-tanulási folyamat	Alkalmazott stratégiák, módszerek, eljárások	Értékelés
1	A tevékenység megszervezése			
2	A figyelem felkeltése			
3.	A téma bejelentése			
4.	A téma didaktikai feldolgozása a. Tapasztalati terület: Nyelv és	Kovács András Ferenc: Dagasztó		

	kommunikáció Áthajlás b. Tapasztalati terület: Tudományok terület Rutinok alakítása c. Tapasztalati terület: Esztétika és kreativitás terület	mondóka Kicsi-nagy fogalma, csoportképzés Formázási technikák		
5.	Visszacatolás, rögzítés			
6	Áthajlás a szabad tevékenységre			

b. szabad tevékenység

Mozzanatok	I. sarok:	II. sarok:	III. sarok:
Szervezés			
Figyelem felkeltése			

A téma bejelentése			
A tartalom megvalósítása			
A tevékenység értékelése			
Befejezés:			

Módszertani útmutató az integrált tevékenységek megvalósításához:

12. MELLÉKLET

Az óvodai nap lehetséges forgatókönyve⁹

- **Szabadjáték:** pl. a konyhában: „Sütök-főzök”
- **Reggeli beszélgetés:** pl. beülök a meseszékbe, megkérdezem a gyermekeket, hogyan telt a tegnapi napjuk, ki szeretne róla beszélni. Aki jelentkezik, azzal helyet cserélek. Miután elmesélik élményeiket, egymástól kérdezhetnek, én is kérdezek, és olyan irányba terelem a beszélgetést, hogy meséljenek főzésről, sütésről, esetleg helyi szokásokról, kenyérsütésről. Mindenkit meghallgatunk, visszaülök a meseszékbe.
- **A nap újdonsága:** pl. különleges helyre fogunk kirándulni, és ott érdekes dolgokat fogunk megtapasztalni.
- **Tapasztalati területek szerinti tevékenység:** integrált tevékenység: *nyelv és kommunikáció területe, tudományok tapasztalati terület, esztétikai és kreativitás tapasztalati terület, pszichomotoros terület (Lásd mint fent!)*
- **Személyes fejlődést célzó tevékenységek:**

Áthajlás(ok): mondókázás, ujjak beszéde stb.

Rutinokat (szokásokat) fejlesztő tevékenységek: reggeli torna, tízóraizás, higiéniai szokásokat alapozó tevékenységek: kézmosás, az illemhely használata stb.

- **Szabadtevékenység:**

Vagy:

- **Alternatív választott tevékenységek a különböző sarkokban:** melyik sarokban mit ajánl az óvónő?

13. MELLÉKLET
VIZSGATANÍTÁS JEGYZŐKÖNYVE

hallgató vizsgatanításáról

Időpontja: _____

Helye: _____

Osztály/ Csoport: _____

Tárgya: _____

Témája: _____

Résztevők:

-----elnök
____szakmódszertanos
____mentor

hallgató
hallgató
hallgató
hallgató

A vizsgatanításra vonatkozó megjegyzések, észrevételek, értékelés:

1. Az óra előkészítése: lecketerv, szemléltető eszközök, feladatlapok, szakirodalom áttekintése

2. A tevékenység értékelése.

A hallgató önértékelése:

A résztvevő hallgatók értékelése:

Mentor értékelése:

▪ Szakmódszertanos tanár értékelése:

▪ A bizottság elnökének értékelése:

3. Az óra minősítése, osztályzattal való értékelése:

	Osztályzat	Aláírás
Mentor		
Szakmódszertanos tanár		
A bizottság elnöke		
Hallgatók		

A vizsgatanítás érdemjegye: _____

14. MELLÉKLET

Hivatalos levelek, nyilatkozatok, igazolások

Hivatalos levél külső pedagógiai gyakorlat teljesítéséhez

Tisztelt Kolléga!

A pedagógiai gyakorlat hatékonyabbá tétele érdekében kérelemmel keresem Önt. Egyetemi hallgatóinknak hasznos tapasztalat lenne, ha az intézményünk keretei között zajló hospitálást és tanítást választásos alapon kiegészíthetnék azzal, hogy lehetőség szerint két hetet vidéki óvodákban, iskolákban is hospitálhatnának. Abból a megfontolásból merült fel az ötlet, hogy a pedagógiai gyakorlat szűkös keretei egyebek mellett azt sem teszik lehetővé, hogy a hallgatók többféle tanítási környezettel, különféle tanítási stílusokkal találkozassanak, más-más összetételű osztályokkal dolgozhassanak. Ennek a lehetőségnek a megteremtésében kérem önzetlen segítségét. (A jelenlegi keretek között a segítségért nem áll módunkban semmiféle anyagi juttatásban részesíteni Önt.)

Két hetes tevékenységéről a hallgatónak esszé és megfigyelési lapok benyújtásával kell majd elszámolnia, valamint a mellékelt értékelési lappal, amit a hallgatót fogadó kollégáknak kell kitölteniük a két gyakorlati hetet követően (tehát nem várok el sem írott szöveges értékelést, sem jegyet). Kérem, hogy az aláírt űrlapok mellett a hallgató tevékenységét az iskola pecsétjével ellátott, az alábbiakban mellékelt igazolással is hitelesítsék.

Amennyiben vállalja a hallgató két hetes mentorálását, kérem: a mellékelt nyilatkozatot töltsse ki, írja alá és juttassa vissza intézményünkbe.

Köszönettel,

Demény Piroska

NYILATKOZAT

Alulírott....., a (Óvoda/ iskola
neve).....tanítója/ óvónője vállalom (a hallgató
neve)..... hallgató két hetes pedagógiai
gyakorlatának mentorálását a következő periódusban:.....

Elérhetőségeim:

telefonszám:

e-mailcím:

Keltezés:

L.s.

Aláírás:

Egyéni külső pedagógiai gyakorlat igazolása

Igazolás

Igazoljuk, hogy (a hallgató neve).....hallgató,
(periódus megjelölése).....között intézményünkben (intézmény
megnevezése)..... XY óvónő / tanító
mentorálásával teljesítette egyéni külső pedagógiai gyakorlatát.

Keltezés:

Aláírás:

Adeverință

Studenta/studentul în perioada de

.....

a efectuat practică pedagogică la Școala/Grădinița.....

.....,

.....

....

sub îndrumarea
învățătorului/educatoarei.....

Data

L.s.

Semnătura

Igazolás a szabad szakmai gyakorlat teljesítéséről

Alulírott (név, tisztség).....
.....igazolom, hogy
.....(a hallgató neve)
hallgató(a helyszín megnevezése)
.....(periódus megjelölése) között teljesítette szabad szakmai gyakorlatát. Ebben a
periódusban a következő feladatokat végezte: (3–4 feladat említése). A hallgató munkáját
elégségesnek/jónak/nagyon jónak/ kitűnőnek tartom. (kérjük: a megfelelő minősítést húzza alá!)

Keltezés:

Aláírás:

15. MELLÉKLET
A PEDAGÓGIAI GYAKORLAT JEGYZÉKE

I. ÉV, -1.-2. FÉLÉV

Egyéni hospitálás jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Osztály/csoport	Megjegyzés	A mentor aláírása	Gyakorlatvezető aláírása

Csoportos megfigyelések jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Csoport/osztály	Óra	A tevékenység témája	A mentor aláírása
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

A gyakorlatért felelős oktató aláírása:

Egyéni külső pedagógiai gyakorlat igazolása

Igazolás

Igazoljuk, hogy (a hallgató neve).....hallgató,
(periódus megjelölése).....között intézményünkben (intézmény
megnevezése)..... XY óvónő / tanító
mentorálásával teljesítette egyéni külső pedagógiai gyakorlatát.

Keltezés:

Aláírás:

Adeverință

Studenta/studentul în perioada de

a efectuat practică pedagogică la Școala/Grădinița.....

.....

sub îndrumarea
învățătorului/educatoarei.....

Data

L.S.

Semnătura

II. ÉV, 3. FÉLÉV

Egyéni hospitálás jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Osztály/csoport	Megjegyzés	A mentor aláírása	Gyakorlatvezető aláírása

Csoportos megfigyelések jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Csoport/osztály	Óra	A tevékenység témája	A mentor aláírása
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

A gyakorlatért felelős oktató aláírása:

II. ÉV, 3. FÉLÉV

Egyéni hospitálás jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Osztály/csoport	Megjegyzés	A mentor aláírása	Gyakorlat vezető aláírása

Csoportos megfigyelések jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Csoport/osztály	Óra	A tevékenység témája	A mentor aláírása
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

A gyakorlatért felelős oktató aláírása:

II. ÉV, 4. FÉLÉV

Egyéni hospitálás jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Osztály/csoport	Megjegyzés	A mentor aláírása	Gyakorlat vezető aláírása

Csoportos megfigyelések jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Csoport/osztály	Óra	A tevékenység témája	A mentor aláírása
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

A gyakorlatért felelős oktató aláírása:

Egyéni külső gyakorlat igazolása

Igazolás

Igazoljuk, hogy (a hallgató neve).....hallgató,
(periódus megjelölése).....között intézményünkben (intézmény
megnevezése)..... XY óvónő / tanító
mentorálásával teljesítette egyéni külső pedagógiai gyakorlatát.

Keltezés:

Aláírás:

Adeverință

Studenta/studentul în perioada de

.....

a efectuat practică pedagogică la Școala/Grădinița.....

.....,

.....

....

sub îndrumarea
învățătorului/educatoarei.....

Data

L.s.

Semnătura

III. ÉV, 5. FÉLÉV

Egyéni hospitálás jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Osztály/csoport	Megjegyzés	A mentor aláírása	Gyakorlatvezető aláírása

Csoportos megfigyelések jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Csoport/osztály	óra	A tevékenység témája	A mentor aláírása
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

A gyakorlatért felelős oktató aláírása:

III. ÉV, 6. FÉLÉV

Egyéni hospitálás jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Osztály/csoport	Megjegyzés	A mentor aláírása	Gyakorlatvezető aláírása

Csoportos megfigyelések jegyzéke:

Sorszám	Időpont	A fogadó intézmény neve	Csoport/osztály	óra	A tevékenység témája	A mentor aláírása
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

A gyakorlatért felelős oktató aláírása:

Igazolás a szabad szakmai gyakorlat teljesítéséről

Alulírott (név, tisztség)..... igazolom, hogy
.....(a hallgató neve) hallgató
.....(a helyszín megnevezése)
.....(periódus megjelölése) között teljesítette szabad szakmai gyakorlatát. Ebben a
periódusban a következő feladatokat végezte (3-4 feladat említése). A hallgató munkáját
elégletesnek/jónak/nagyon jónak/ kitűnőnek tartom. (kérjük: a megfelelő minősítést húzza alá!)

Keltezés:

Aláírás:

Vizsgatanítás:

Sor szám	Idő pont	Intézmény	Osztály csoport	Tantárgy	Tananyag Téma	Jegy	Aláírás

A portfólió értékelése:

Az értékelő aláírása:

